

GRATIS

Cena numeru 3 zł.

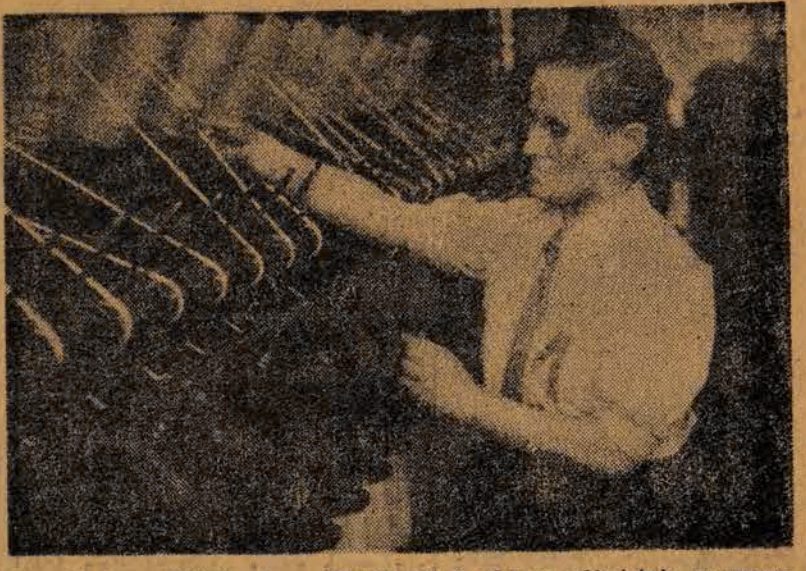
PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

GŁOS TOMASZOWSKI

ORGAN WKŁ POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III (VI) SOBOTA 11 MARCA 1950 ROKU Nr 70 (1351)

Kobiety na Wartach Pokoju

Tow. Teodora Wiśniewska z PZPW Nr 6, ubrana odświętnie, ze znacznikiem Ligi Kobiet przy bluzce — pełniła Wartę Pokoju w dniu Święta Kobiet

Przed wielkim dniem narodów radzieckich Wybory do Rady Najwyższej ZSRR — triumfem sił socjalizmu i demokracji nad ciemnymi siłami wstecznicstwa i agresji

MOSKWA. — 12 marca — wybory do Rady Najwyższej ZSRR. Cały naród radziecki żyje pod znakiem zbliżających się wyborów. Ulice miast radzieckich przybrały odświętną szatę. Wszędzie widnieją olbrzymie portrety kandydatów do Rady Najwyższej ZSRR, czerwone sztandary i transparenty. W wielu miejscach na olbrzymich tablicach wypisane są słowa ordęda KC WKP(b) do wyborców i tekst radzieckiej ordynacji wyborczej.

Kremla powiewają na wietrze czerwone sztandary i wielkie transparenty, głoszące potęgę kraju radzieckiego. Na placach stolicy wznoszone są estrady, na których w dniu wyborów odbędą się występy zespołów artystycznych.

W pierwszych szeregach współzawodniczących kroczy również wielotysięczny rzesze robotników przemysłu lekkiego, produkujących ponad plan towary powszechnego użytku. I tak m. in. robotnicy wielkiego kombinatu obuwia im. Dzierżyńskiego w Symferopolu produkują dziennie 14 tysięcy par obuwia ponad plan.

Owocne wyniki działalności Komisji Kontroli Społecznej przy MRN

W walce o terminowe wykonanie planów produkcyjnych i oszczędnościowych, w walce o zabezpieczenie rynku wewnętrznego przed atakami wroga klasowego, w walce ze spekulacją znaczące zasługi przyniósł społeczny, występujący pod postacią Komisji Kontroli Społecznej przy Miejskiej Radzie Narodowej w Łodzi.

Komisja Kontroli Społecznej położyła szczególny nacisk na walkę ze spekulacją i podziemnym gospodarką. Przy współudziale Delegatury Komisji Specjalnej w Łodzi przeprowadzono lotne kontrole w pięciu Do mach Towarowych, PDT, PSS i Centrali Tekstylnej. W wyniku tej akcji zatrzymano kilkunastu spekulatorów, którzy wykupywali towary deficytowe, przeznaczane dla świata pracy.

Od października ubiegłego roku nastąpiła koordynacja prac Komisji Kontroli Społecznej przy MRN i poszczególnych Komisji przy DRN. Obecnie Komisje te wraz z nowo powstałym Inspektorem Ochrony Rynku i Komisją Specjalną przystąpiły do generalnej ofensywy przeciwko spekulantom i przeciw wszelkim próbom dezorganizacji rynku.

„Błogosławieństwo” marshallizacji Gwałtowny wzrost bezrobocia w krajach kapitalistycznych

NOWY JORK (PAP). — Bezrobocie w Stanach Zjednoczonych wciąż wzrasta. Według ostatnich oficjalnych danych Ministerstwa Handlu USA, w okresie od lutego 1949 r. do lutego 1950 r. liczba bezrobotnych wzrosła o 1.468 tysięcy osób.

cent. w strefie francuskiej — o 37,5 proc., w Szwajcarii — o 100 proc., we Francji — o 56 proc., w Kanadzie — o 54 proc., w Holandii — o 52,6 proc., w Austrii — o 49,5 proc., w Belgii — o 22 proc. i w Norwegii — o 21 proc.

Prawo regulowania żeglugi na Dunaju należy wyłącznie do państw nadbrzeżnych Odpowiedź Rządu Radzieckiego na noty USA, Anglii i Francji w sprawie Konwencji Dunajskiej

MOSKWA (PAP) — Agencja TASS ogłosiła treść odpowiedzi rządu radzieckiego na noty rządów USA, Wielkiej Brytanii i Francji w sprawie Konwencji Dunajskiej.

Agencja TASS przypomina, że w lipcu — sierpniu 1948 roku odbyła się w Belgradzie, zwołana zgodnie z postanowieniem Rady Ministrów Spraw Zagranicznych z 12 grudnia 1946 roku, konferencja, mająca na celu opracowanie konwencji o żegludze na Dunaju.

Zjednoczone, Anglia i Francja odmówiły przystąpienia do wspomnianej wyżej Konwencji.

Anglosaskie władze okupacyjne pogwałciły umowę o repatriacji Niemców do Niemiec Zachodnich

WARSZAWA (PAP). — Dnia 6 marca br. Ambasada Stanów Zjednoczonych Ameryki i Ambasada Brytyjska w Warszawie przesyłały Ministerstwu Spraw Zagranicznych analogiczne noty z protestem przeciw rzekomemu jednostronnemu akcji Rządu Polskiego, który podjął repatriację Niemców z Polski do strefy brytyjskiej.

Władze brytyjskie jednostronnym aktem uchylły się w końcu 1946 r. od wykonywania zobowiązań, wynikających z deklaracji podczarnskiej, uchwały Sojuszniczej Rady Kontroli z listopada 1945 r. i z umowy z Rządem Polskim z dnia 5 stycznia 1946 r. w zakresie przyjmowania repatriowanych z Polski ludności niemieckiej.

Władze brytyjskie jednostronnym aktem uchylły się w końcu 1946 r. od wykonywania zobowiązań, wynikających z deklaracji podczarnskiej, uchwały Sojuszniczej Rady Kontroli z listopada 1945 r. i z umowy z Rządem Polskim z dnia 5 stycznia 1946 r. w zakresie przyjmowania repatriowanych z Polski ludności niemieckiej.

Nota Rządu RP do rządów W. Brytanii i USA

Władze brytyjskie jednostronnym aktem uchylły się w końcu 1946 r. od wykonywania zobowiązań, wynikających z deklaracji podczarnskiej, uchwały Sojuszniczej Rady Kontroli z listopada 1945 r. i z umowy z Rządem Polskim z dnia 5 stycznia 1946 r. w zakresie przyjmowania repatriowanych z Polski ludności niemieckiej.

Władze brytyjskie jednostronnym aktem uchylły się w końcu 1946 r. od wykonywania zobowiązań, wynikających z deklaracji podczarnskiej, uchwały Sojuszniczej Rady Kontroli z listopada 1945 r. i z umowy z Rządem Polskim z dnia 5 stycznia 1946 r. w zakresie przyjmowania repatriowanych z Polski ludności niemieckiej.

Związkowcy polscy solidaryzują się ze strajkującymi robotnikami Francji

WARSZAWA (PAP). — Zarząd Główny Zw. Zaw. Metalowców RP przesłał do Federacji Zw. Zaw. Pracowników Przemysłu Metalurgicznego w Paryżu depesze następującej treści: „Zarząd Główny Zw. Zaw. Metalowców w imieniu 300.000 metalowców polskich przesyła strajkującym metalowcom francuskim wyrazy solidarności, gorące pozdrowienia i z całego serca życzy Wam pełnego zwycięstwa.

Komunikat

Zawiadamiamy, że w dniu 11 marca br. o godz. 18 w lokalu Ośrodka Szkolenia Partyjnego przy ul. Traugutta Nr. 1, odbędzie się konsultacja z kolejnym tematu dla grupy smokształtowanej Dzielnicy Górnej Prawej.

Związek Radziecki - przodujący kraj dobrobytu

Przemówienie przedwyborcze wicepremiera Rządu ZSRR marszałka Bułganina

MOSKWA (PAP) — W sali kolumnowej Domu Związków Zawodowych odbyło się zebranie wyborców moskiewskiego okręgu miejskiego, na którym wygłosił przemówienie wicepremier rządu ZSRR — marszałek Bułganin.

Mówca oświadczył m. in.:
Za kilka dni odbędą się wybory do Rady Najwyższej ZSRR. Dla wszystkich obywateli radzieckich wybory te są wielkim świętem, które witać oni nowymi wspaniałymi osiągnięciami.

Tylko w Związku Radzieckim i krajach demokracji ludowej możliwy jest tego rodzaju stosunek całego

narodu do wyborów do najwyższego organu władzy państwowej.

W państwie naszym nie ma prywatnej własności środków produkcji, nie ma wyzysku człowieka przez człowieka. Gospodarka w naszym kraju rozwija się planowo w interesie ludzi pracy. W Związku Radzieckim nie ma i nie może być kryzysów i bezrobocia i to właśnie zapewnia nieprzerwany wzrost dobrobytu materialnego naszego narodu. Społeczeństwo kapitalistyczne składa się z wrogich klas i partii politycznych. W odróżnieniu od ustroju kapitalistycznego nasze społeczeństwo jest jednolite, ponieważ składa się z robotników, chłopów i inteligencji, mających jednakowe interesy, stanowiących zjednoczoną rodzinę i kierowaną przez jedną Wszechzwiązkową Partię Komunistyczną (bolszewików), która konsekwentnie i odważnie broni interesów ludzi pracy.

Nasza radziecka ojczyzna jest dla uczciwych ludzi pracy innych krajów przykładem prawdziwej demokracji ludu, rozkwitu sił produkcyjnych oraz szczęśliwego życia.

Towarzysze! Od ostatnich wyborów upłynęły 4 lata. Wybory te odbyły się w niedługim czasie po zakończeniu wielkiej wojny w obronie ojczyzny. Opracowany został wówczas plan nowej, powojennej pięcioletki.

Gdy naród nasz przystąpił do wykonania powojennej pięcioletki, Towarzysz Stalin wyraził nadzieję, że ludzie radziecy z Komunistyczną Partią na czele nie będą żałowali sił i pracy, żeby nie tylko wykonać nową pięcioletkę, lecz żeby wykonać ją z nadwyżką.

Ziściły się słowa Towarzysza Stalina,

Wraz ze wzrostem potęgi Związku Radzieckiego — powiedział dalej Bułganin — wzrastają także i

Za przykładem naszego narodu poszły narody Polski, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Albanii, Mongolii i Korei. Do szeregów budowniczych socjalizmu wstąpił wielki naród chiński kierowany przez Komunistyczną Partię Chin z wo-

dzem narodu chińskiego Mao Tse-tungiem na czele.

Obóz demokracji i pokoju wzmacnia się i krzepnie. Pod sztandarem socjalizmu kroczy ponad 800 milionów osób — trzecia część ludności kuli ziemskiej.

Temu miłującemu pokój obozowi krajów demokratycznych ze Związkiem Radzieckim na czele przeciwstawia się obóz imperialistów i podżegaczy wojennych, któremu przewodzi kapital amerykański i angielski.

Do obecnych wyborów do Rady Najwyższej ZSRR Partia nasza idzie w bloku i ścisłym sojuszu z bezpartijnymi.

W swym apelu przedwyborczym Komitet Centralny naszej Partii wzywa wszystkich wyborców do głosowania na kandydatów tego bloku komunistów i bezpartyjnych. Partia liczy na to, że wszyscy wyborcy spełnią swój obowiązek obywatelski i wybiorą jednomyślnie do Rady Najwyższej ZSRR kandydatów wysuniętych przez Partię Komunistyczną wraz z bezpartyjnymi.

Niech nadchodzące wybory wzmocnią jeszcze bardziej siłę naszej ojczyzny oraz skupią naród radziecki jeszcze ściślej wokół naszej Partii Komunistycznej, naszego Wodza i Nauczyiciela, Wielkiego Stalina (Burzliwa owacja).

ZSRR kroczy na czele obozu walki o dobrobyt i pokój

W życiu międzynarodowym istnieją dwa kierunki. Z jednej strony — ucziwa, otwarta walka o współpracę międzynarodową, walka o pokój na całym świecie. To jest nasza droga, droga Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej (oklaski). Inna linia w polityce międzynarodowej, to linia obozu imperialistycznego. Przedstawicielami tego drugiego obozu są przede wszystkim imperialiści amerykańscy, którzy dążą otwarcie do ustanowienia swego panowania na całym świecie. By osiągnąć ten zbrodniczy cel montują oni najrozmaitsze bloki agresywne. W swym dążeniu do opanowania innych krajów imperialiści amerykańscy postępują tak, jak postępował swego czasu władcy Niemiec hitlerowskich. Nie w tym nie ma nowego. Wiemy, że przywódcy Niemiec hitlerowskich usiłowali pójść po tej drodze i doprowadzić swój naród i swój kraj do katastrofy. Amerykańscy i brytyjscy mężowie stanu torpedują pokojowe propozycje Związku Radzieckiego, takie np., jak: propozycje o ograniczeniu zbrojeń, o pakcie pokoju i innych. Imperialiści amerykańscy i brytyjscy podżegają do nowej wojny, mając nadzieję uratowania się w ten sposób przed wiszącym nad ich gospodarką kryzysem i zachowaniem swych zysków dodatkowych. Mają oni nadzieję w ten sposób powstrzymać i zahamować walkę mas ludowych o socjalizm, pokój i demokrację. Nie ma już jednak teraz siły zdolnej do cofnięcia wstecz biegu historii. Narody całego świata jednoczą się coraz ściślej w zorganizowanym froncie pokoju. Ruch w obronie pokoju rozwija się coraz szerzej we wszystkich krajach świata. Obóz pokoju, którego przewodzą Związek Radziecki, liczy w swych szeregach miliony ludzi spośród najlepszych przedstawicieli ludkości. Imperialiści nie udają się tak łatwo rzucić narody w otchłań nowej wojny, tym bardziej, że nasza miłująca pokój obóz rozporządza obecnie wszystkimi, nawet najbardziej nowoczesnymi środkami, by odopierać i zmniejszyć agresorów (długotrwałe oklaski).

Jednym ze źródeł naszej siły — powiedział w zakończeniu swego przemówienia Bułganin — będzie i nadal ściśle wykonywanie wskazań Towarzysza Stalina, by nie przemieszczać trudności i niedociągnięć, by

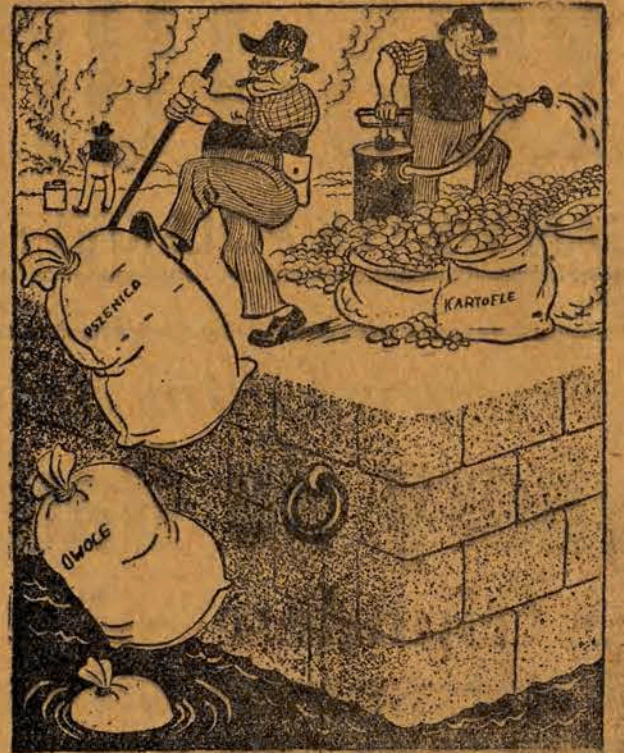
nie pomagać sobie sukcesami, by nie spoczywać na laurach, by posuwać się wciąż naprzód, rozwijając szeroko bolszewicką krytykę, wykrywając odważnie niedociągnięcia w pracy i likwidując je jak najbardziej stanowczo.

Do obecnych wyborów do Rady Najwyższej ZSRR Partia nasza idzie w bloku i ścisłym sojuszu z bezpartijnymi.

W swym apelu przedwyborczym Komitet Centralny naszej Partii wzywa wszystkich wyborców do głosowania na kandydatów tego bloku komunistów i bezpartyjnych. Partia liczy na to, że wszyscy wyborcy spełnią swój obowiązek obywatelski i wybiorą jednomyślnie do Rady Najwyższej ZSRR kandydatów wysuniętych przez Partię Komunistyczną wraz z bezpartyjnymi.

Niech nadchodzące wybory wzmocnią jeszcze bardziej siłę naszej ojczyzny oraz skupią naród radziecki jeszcze ściślej wokół naszej Partii Komunistycznej, naszego Wodza i Nauczyiciela, Wielkiego Stalina (Burzliwa owacja).

Rządowy Instytut Podtrzymywania Cen w USA zajmuje się systematycznym niszczeniem produktów spożywczych. (Z gazet).

Troska o wysokie ceny w USA

Angielski dziennikarz w Moskwie zrywa z rządem brytyjskim

Moskwa (PAP). Przed niespełna rokiem donosił się, że Jonnston, redaktor wydawanego w języku rosyjskim przez ambasadę brytyjską w Moskwie pisma „Brytanskiy Sojuznik”, podał się do dymisji na znak protestu przeciwko antyradzieckiej działalności tej ambasady. O-

becnie dziennik „Prawda” ogłasza list otwarty zastępcy redaktora pisma „Brytanskiy Sojuznik” R. Duglisa, który również zrywa z ambasadą brytyjską i w swoim liście oświadcza, że w jej atmosferze antyradzieckiej nie ma miejsca.

Produkcja wszystkich gałęzi gospodarki przekroczyła poziom przedwojenny

Już we wrześniu ubiegłego roku osiągnięto przedwojenny poziom produkcji przemysłowej na obszarach, które uciepowały wskutek okupacji hitlerowskiej. Poważne sukcesy osiągnięte zostały w dziedzinie rozwoju i zastosowania nowej techniki. W ciągu ubiegłego roku przemysł nasz przystąpił do seryjnej produkcji ponad 300 nowych typów maszyn i mechanizmów o wysokiej wydajności. Dokonano poważnych prac w dziedzinie mechanizacji procesów produkcji, wymagających wielkiego nakładu pracy w budownictwie oraz w dziedzinie mechanizacji transportu. Praca stała się łatwiejsza i bardziej wydajna.

Produkcja naszego rolnictwa była w 1949 roku większa, niż w przedwojennym 1940 roku. Zbiór wyniósł w ubiegłym roku 7 miliardów 600 milionów pudów (około 122 milionów ton), przekroczył poziom 1940 roku

oraz osiągnął bez mała poziom przewidziany na ostatni rok pięcioletki powojennej. Uzbrojenie techniczne naszego rolnictwa stale wzrasta. W ubiegłym roku rolnictwo otrzymało od 3 do 4 razy więcej traktorów, samochodów i maszyn rolniczych, niż w roku 1940.

Szczególnie dobitnym wyrazem troski Rządu radzieckiego i Partii Komunistycznej o dobrobyt narodu są ogłoszone kilka dni temu uchwały o nowej obniżce cen towarów przemysłowych i artykułów spożywczych oraz o oparciu rubla na bazie złota. Przez nową obniżkę cen Rząd i Partia podwyższyły znacznie płace robotników i urzędników oraz zarobki chłopów, polepszyły sytuację emerytów i stypendystów oraz znacznie podniosły siłę nabywczą rubla i jego kurs w porównaniu z kursem walut zagranicznych.

Obniżka cen podniosła niebywale stopę życiową całego narodu

Mówi się powszechnie, że nie oczekiwano tak znacznej obniżki cen. Stawia się powszechnie pytanie: skąd mamy tak wielkie możliwości? Pytanie to jest całkiem zrozumiałe, tym bardziej, że upłynęło stosunkowo niewiele czasu od chwili zakończenia najbardziej okrutnej i najcięższej w historii naszej ojczyzny wojny. W wojnie tej zabórca niemiecko-faszystowski zadali naszej ojczyźnie olbrzymie straty. Każde inne państwo doznałoby na naszym miejscu znacznego osłabienia. Rząd i Partia mogły się zdobyć na powzięcie tych ważnych decyzji dlatego, że nasz ustrój społeczny i państwowy daje tak wielkie możliwości. Nasza gospodarka socjalistyczna rozwija się niestannie, wzrasta wydajność pracy, obniżają się koszty własne produkcji, a w związku z tym wzrasta akumulacja rezerw państwowych. Rezerwy te w naszym państwie socjalistycznym są używane do dalszego rozwoju gospodarki oraz do poprawy sytuacji materialnej całego narodu.

Państwo nasze, nasz Rząd i nasza Partia będą w dalszym ciągu podnosić materialny poziom życia narodu i to w rozmiarach jeszcze większych.

W swych komentarzach na temat obniżki cen w Związku Radzieckim, pewni pisarze burżuazyjni czynią pożałowania godne usiłowania przedstawienia całej sprawy w ten spo-

sób, że wraz z obniżką cen w Związku Radzieckim przeprowadzona będzie także obniżka płac. Te podłe insynuacje nie są niczym innym, jak tylko świadomą próbą przekreślenia faktów. Nie chodzi tu o nic innego, jak o usiłowanie ukrycia poważnego wzrostu realnej wartości płac w Związku Radzieckim.

Każda rodzina radziecka odczuwa już obecnie wyniki nowej obniżki cen. Świadczy o tym chociażby znaczne ożywienie w handlu towarami przemysłowymi i artykułami spożywczymi. W pierwszych dniach marca przeciętna sprzedaż dzienna w porównaniu z przeciętną dzienną sprzedażą miesiąca lutego w 60 największych miastach radzieckich wzrosła następująco: mięso o 50 proc., tuszki o 100 proc., konserwy rybne o 150 proc., konserwy mięsne o 200 proc., szpampan o przeszło 200 proc., wino i koniaki o 500 proc., materiały wełniane o 150 proc., obuwie o 200 proc., pończochy o 250 proc., zegarki kieszonkowe o 350 proc., patefony o przeszło 400 proc., itd.

Obecnie gospodynie nasze, idąc do sklepów i na bazar mogą przy tych samych wydatkach co przedtem — kupować więcej artykułów spożywczych i w lepszym gatunku lub też takie towary, od których nabycia wstrzymywały się dotychczas. To właśnie oznacza wzrost siły nabywczej naszego rubla (oklaski).

Kraje kapitalistyczne staczają się w otchłań katastrofalnego kryzysu

Podczas gdy nasza gospodarka socjalistyczna wciąż wzrasta i krzepnie, kraje kapitalistyczne staczają się coraz głębiej w otchłań kryzysu gospodarczego.

W najbogatszym kraju kapitalistycznym — w Stanach Zjednoczonych — produkcja przemysłowa spadła w ubiegłym roku o 22 procent. W roku 1949 przemysł amerykański wyprodukował około 6 milionów ton surowców i około 11 milionów ton stali mniej, niż w r. 1948. W Anglii — jak donosi prasa — wiele przedsiębiorstw nie wykorzystuje swych możliwości produkcyjnych, a liczne huty i walcownie są w przededniu przerwania pracy.

W wielu okręgach wszystkie piece butnicze.

Bezrobocie w krajach kapitalistycznych stale wzrasta, ilość bezrobotnych i zatrudnionych tylko częściowo przekroczyła już w krajach kapitalistycznych 40 milionów osób. Jeśli do tych 40 milionów bezrobotnych i zatrudnionych tylko częściowo dodamy ich rodziny, to otrzymamy liczbę około 150 milionów osób. 150 milionów ludzi pozbawionych kawałka chleba, żyje bez żadnej nadziei na lepszą przyszłość. Już sam ten fakt ujawnia całą zgłębioną skażoną na zagładę kapitalizmu.

W krajach kapitalistycznych płace stale się obniżają, a ceny artyku-

Pogłębienie demokratyzacji nowego ustroju ludowego

Żeby zdać sobie sprawę z głębi przemian, które ustawa sejmowa z 7 marca r. b. w Radach Narodowych wprowadza do ustroju władz w naszym państwie, trzeba przede wszystkim pokazać stan, który istniał w tej dziedzinie dotychczas.

Dotychczasowy stan był następujący: istniały w kraju z jednej strony Rady Narodowe — Wojewódzkie, Powiatowe, Miejskie, Dzielnicowe, Gminne. I istniały z drugiej strony — urzędy wojewódzkie, starszawsza, zarządy miejskie i gminne. Istniał więc sprzeczny z istotą państwa ludowego podział na administrację rządową i samorządową; istniał podział stanowiący pozostałość obalonego ustroju kapitalistycznego.

Ustawa sejmowa z 7 marca r. b. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej zniósł tę dwutorowość. Odtąd nie będzie w miastach

i osadach polskich oddzielnych władz państwowych i oddzielnych władz samorządowych. Ustawa znosi stanowiska wojewodów i wicewojewodów, starostów i wicestarostów, burmistrzów i wiceburmistrzów, wójtów i podwójcich. Na ich miejsce zostają w terenie, jako przedstawicielstwa jednolitych terenowych władz państwowych, Rady Narodowe odpowiedniego szczebla (wojewódzkie, powiatowe, itd.). Rady te jednoczą w sobie funkcje władzodawcze i funkcje wykonawcze. Podejmują one uchwały i — przy pomocy swoich prezydium, wydziałów i komisji — same realizują je. Rady Narodowe, w myśl ustawy, stały się więc faktycznymi i jedynymi gospodarzami terenu.

Co to oznacza? Oznacza to przede wszystkim wprowadzenie jasności dla miejscowej ludności. Ustanie podział i spory kompetencyjne, według których jedno sprawę podlegały województwu, inne — Wojewódzkiej Radzie Narodowej. Odtąd wszystkie sprawy podlegać będą kompetencji Rady Narodowej i ludność będzie wiedziała do kogo ma się zwrócić w obchodzących ją sprawach.

Oznacza to po wtóre rozszerzenie zakresu działania Rad Narodowych. W myśl ustawy Rady Narodowe będą nie tylko kierowały działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną na swoim terenie, nie tylko kontrolowały pracę urzędów, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji Rady Narodowe obejmą również swą działalnością sprawy ochrony porządku publicznego i przestrzegania praworządności demokratycznej, sprawy ochrony własności społecznej i praw obywateli, sprawy umocnienia obronności państwa itd. A więc szereg ważnych funkcji politycznych, które przedtem należały do wojewodów i starostów, przejdą obecnie do Rad Narodowych.

Oznacza to po trzecie dalszy i nowy krok w kierunku pogłębienia demokratyzacji naszego życia państwowego, w kierunku wcielania demokracji wyższego typu. Rady Narodowe są całym obieralnym drogą głosowania przez ludność miejscową. Stanowią więc one coś w rodzaju małego parlamentu danej miejscowości, przy czym parlament, gdzie wybiorca ma wiele do powiedzenia. I tak np. wybiorca ma prawo odwołać członka Rady z jego stanowiska, jeśli ten nie wywiązuje się z obowiązków.

Rady Narodowe mają obowiązek utrzymywania stałej więzi ze swymi wyborcami przez włączanie ich do współpracy w komisjach, przez składanie przed nimi sprawozdań ze swojej działalności itd. Prezydium

Rady Narodowej działa kolegalnie. Rada Narodowa ma prawo odwołać prezydium lub poszczególne osoby, wchodzące w skład prezydium i dokonać nowego wyboru. Poza tym nie jest pobawiony wymowy również i ten fakt, że jeśli dawny wojewoda, starosta, wójt, to byli ludzie mianowani przez zwierzchnie władze państwowe, to obecnie odpowiedzialność za ich działalność przejdzie do Rady Narodowej — to ludzie powołani na te stanowiska z wyborów i powiązani ściśle z miejscową ludnością.

Oznacza to wreszcie likwidację pozostałości burżuazyjnego — obszarniczego — państwa w dotychczasowym ustroju naszych władz państwowych i samorządowych. Ustawa sejmowa z 7 marca r. b. uczyniła z Rad Narodowych podstawowy i jednolity organ demokratycznej władzy państwowej.

Rezultatem skupienia władzy terenowej w ręku Rad Narodowych będzie — jak powiedział premier tow. Cyrankiewicz — dalsze ożywienie życia gospodarczego i kulturalnego, dalszy wzrost aktywności politycznej i świadomości najszerszych mas. Rady Narodowe staną się „formą przyciągania milionowych mas ludzi pracy do bezpośredniego udziału w rządzeniu państwem”.

Jerzy Nawrot.

NIE ŁASK — LECZ ŁOWICZ

W podpisie pod kłiszą na pierwszej stronie wczorajszego „Głosu” — za stąd pomyłka. Ob. Michalska pochodzi ze spółdzielni produkcyjnej „Kowale” — leżącej w pow. łowickim — a nie łaskim — jak mylnie wydrukowano.

Czytajcie i prenumerujcie pismo O trwałą pokój, o demokrację ludową!

BUKARESZA (PAP). — Ukazał się tu kolejny 10 (70) numer czasopisma „O trwałą pokój, o demokrację ludową” — organu Biura Informacyjnego Partii Komunistycznej i Robotniczych. W numerze opublikowane są artykuły: sekretarza KC EZPR — Romana Zambrowskiego, sekretarza KC Rumuńskiej Partii Robotniczej — T. Georgescu, przewodniczącego Komu-

nistycznej Partii Niemiec — Maxa Reimanna, sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Austrii — F. Fuernberga, przewodniczącego Związku Młodzieży Włoskiej — Enrico Berlinguera, członka KC Komunistycznej Partii Bułgarii — Dramalijewa oraz innych. Omawiany numer czasopisma zawiera również bogaty i interesujący materiał informacyjny.

PLANY AWANTURNIKÓW WOJENNYCH skazane są na nieuchronne fiasko

Przemówienie tow. Chruszczewa do wyborców kalininowskiego okręgu wyborczego Moskwy

MOSKWA (PAP) — W Sali Kolumnowej Domu Związków Zawodowych w Moskwie odbyło się zgromadzenie wyborców kalininowskiego Okręgu wyborczego miasta Moskwy poświęcone spotkaniu z kandydatem Rady Najwyższej ZSRR — Chruszczewem.

Chruszczew wygłosił obszernie przemówienie do wyborców, w którym na wstępie wyraził im podziękowanie za zaufanie, jakie okazali mu, wysuwając go w charakterze kandydata do Rady Najwyższej ZSRR. — Uczynię wszystko — powiedział Chruszczew — aby jak najlepiej wykonywać zadania postawione przez KC WKP(b) oraz naszego Wodza i Nauczyciela — Towarzysza Stalina — dla dobra narodu radzieckiego.

Chruszczew podkreślił stały wzrost i rozwój przemysłu radzieckiego wskazując, że z końcem 1949 roku osiągnięto taki poziom produkcji, jaki był przewidziany w planie pięcioletnim dopiero na rok 1950.

Już pod koniec roku 1948, mimo że rany zadane przez wojnę, nie były jeszcze zaleczone — uchyłony został system kartkowy i przeprowadzono pierwszą powojenną obniżkę cen, na której ludność zyskała w ciągu roku około 36 miliardów rubli.

Druga obniżka cen, dokonana w marcu 1949 roku, przyniosła ludności około 81 miliardów rubli, nowe zaś sukcesy gospodarki przemysłowej i rolniej, wzrost wydajności pracy i obniżka kosztów własnych produkcji, pozwoliły na zrealizowanie, poczynając od 1 marca br. — trzeciej z kolei, najznaczniejszej obniżki cen. Na tej trzeciej obniżce ludność zyska w ciągu roku ponad 110 miliardów rubli.

Ogromne sukcesy osiągnęła w okresie powojennym nauka radziecka. Podążające wojenni usiłowania wyścigu energii atomowej dla zastraszenia narodów, z tzw. „dyplomacji atomowej” nie jednak nie wyszło i nie wyjdzie. Kraj nasz opanował energię atomową i ma broń atomową, która w rękach ZSRR przekształciła się w rękojmię pokoju i bezpieczeństwa narodów.

Okończono, że kraj nasz opanował energię atomową świadczy o wielkich sukcesach nauki radzieckiej. Osiągnięcia nauki i techniki radzieckiej przyczyniają się do dalszego wzrostu sił wytwórczych kraju, stałego wzrostu stopy życiowej i rozwoju kulturalnego narodu radzieckiego.

Kraj nasz osiągnął więc poważne sukcesy we wszystkich dziedzinach

budownictwa socjalistycznego i ma przed sobą wspaniałe perspektywy na przyszłość. Inaczej jest w krajach kapitalistycznych. Dziesiątki milionów ludzi pracy skazani na głód i nędzę. Wystarczy powiedzieć, że w krajach kapitalizmu jest obecnie ponad 40 milionów bezrobotnych i półbezrobotnych, z czego w samych Stanach Zjednoczonych 14 milionów. W tych samych Stanach Zjednoczonych ceny detaliczne artykułów żywnościowych przekroczyły w roku 1948 znacznie poziom 1947 roku. To samo dzieje się w Anglii, Francji i w innych krajach kapitalistycznych. Nie dziwne, że w tych warunkach prasa burżuazyjna stara się na wszelkie sposoby pomniejszać znaczenie dokonanej u nas zmiany cen — ale prawda o ZSRR przenika do wszystkich zakątków kuli ziemskiej.

We wszystkich językach świata brzmie przekonująco wiadomość, że w ZSRR chleb żytni stanął o 25,9 proc., chleb pszenny o 30 proc. i mąka o 30 proc., że od 1 marca 1950 r. można w ZSRR kupić mięso lub przetwory mięsne taniej o 24—35 proc. Tych faktów nie jest w stanie ukryć przed narodami burżuazji i jej najmiłymi prasami.

Moskwa musi być wzorem

Szczególną uwagę poświęcił Chruszczew w swym przemówieniu generalnemu planowi rekonstrukcji Moskwy. W ubiegłym roku Rada Ministrów ZSRR i KC WKP(b) powzięły uchwałę o sporządzeniu nowego planu rekonstrukcji Moskwy, ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa mieszkaniowego, szkolnego i zakładów zdrowia publicznego.

Budownictwo mieszkaniowe — w Moskwie wysuwa się obecnie na plan pierwszy. W latach wojny ze zrozumiałych przyczyn tempo budownictwa mieszkaniowego oczywiście zmalało, lecz mimo to w latach 1941—1945 wybudowano w Moskwie 325,9 tysięcy metrów kwadratowych przestrzeni mieszkalnej.

Osiągnięcia dotychczas w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego rezultaty nie zaspokajają jednak potrzeb ludzi pracy. W 1950 r. zbudować należy w Moskwie około pół miliona metrów kwadratowych przestrzeni mieszkalnej, a tempo to będzie nieprzerwanie wzrastało w latach następnych.

Położony zostanie ogromny nacisk na mechanizację procesów budowlanych i na budowę fabryk materiałów budowlanych. ZSRR i jego stolica — Moskwa — to gwiazda przewodnia całej postępowej ludzkości — powiedział Chruszczew — co nakłada na mieszkańców Moskwy szczególną odpowiedzialność.

Moskwa musi być wzorem wykonania tych wszystkich zadań, które stawia przed nami partia Lenina — Stalina.

W dalszym ciągu Chruszczew zatrzymał się na zagadnieniach gospodarki rolniej, podkreślając konieczność rozbudowy w najbliższym czasie wokół Moskwy potężnej bazy owocowej, jarzynowej i hodowlanej, celem rozwiązania problemu należytej sprószajki Moskwy i miast obwodu moskiewskiego.

Droga dalszego rozwoju socjalistycznej gospodarki rolniej

Chruszczew podkreślił, że stojące w dziedzinie produkcji rolniej zadania rozwiązać można jedynie na podstawie dalszego podwyższenia kultury socjalistycznej gospodarki rolniej

przy wszechstronnym umacnianiu znaczenia stałej produkcyjnej brygady rolnej, gdyż tylko prawidłowo zorganizowana brygada rolna daje możliwość należytego wykorzystania przewagi form pracy zespolonej i zastosowania maszyn MTS (osrodki maszynowo-tractorowe) oraz własnych środków produkcji każdego kolchozu.

Chruszczew podkreślił, że kolchozy o niewielkiej powierzchni w obecnych warunkach rozwoju mechanizacji — nie mogą wykorzystywać całej przewagi, jaką daje zespolona forma gospodarowania i dlatego pożytywnie ocenił dążenie wielu kolchozów obwodu moskiewskiego do łączenia się, a tym samym do utworzenia ekonomicznie potężnych, posiadających odpowiedni obszar kolchozów.

Ślaziem wskazanym przez Partię Lenina — Stalina

Przechodząc do zagadnień międzynarodowych Chruszczew stwierdził, że w latach przedwojennych ZSRR był jedynym krajem socjalistycznym i znajdował się w okrażeńiu kapitalistycznym, po drugiej zaś stronie światowej natchnione wielkim przykładem ZSRR narody: Polski, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii i Albanii wprowadziły u siebie ustrój ludowo-demokratyczny i weszły na drogę budownictwa socjalistycznego. W oparciu o potężny Związek Radziecki i jego doświadczenia oraz bezinteresowną pomoc, kraje te w krótkim okresie czasu osiągnęły już pierwsze poważne sukcesy w swym marszu do socjalizmu. Ogromne znaczenie dla sprawy pokoju w Europie miało utworzenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Historyczne znaczenie ma zwycięstwo narodu chińskiego, który zrzucił z siebie wielowiekowy ucisk reakcji feudalnej i obcych grabieżców imperialistycznych. To historyczne zwycięstwo osiągnął naród chiński dlatego, że walka jego kierowała zahartowana w bojach Komunistyczna Partia Chin, dlatego, że szlak walki o wolność, niepodległość i demokrację ludową wytyczyli mu wielki ideał Lenina — Stalina.

Podpisany niedawno w Moskwie układ o przyjaźni, sojuszu i wzajemnej pomocy między ZSRR a Chińską Republiką Ludową otwiera nową erę rozwoju i umocnienia przyjaźni między narodami Związku Radzieckiego i Chin i stanowi niezmiernie ważny wkład do sprawy umocnienia pokoju i demokracji. Obecnie kraje demokracji ludowej Europy i Azji razem z Związkiem Radzieckim liczą około 800 milionów ludności. Poza tym o pokój i demokrację ludową walczą setki milionów ludzi pracy w krajach kapitalistycznych i ich koloniach.

ZSRR JEST AWANGARDA MAS PRACUJĄCYCH CAŁEGO ŚWIATA — AWANGARDA CAŁEJ POSTĘPOWEJ LUDZKOŚCI W WALCE

o TRWAŁY POKÓJ I DEMOKRACJĘ LUDOWĄ. Wzrost sił obozu socjalizmu wywołuje wściekłość w obozie imperialistycznym. W obliczu narastającego nowego kryzysu ekonomicznego, imperialiści usiłują poprawić swoją sytuację przez wysyłę zbrojeń i przygotowania do nowej wojny światowej. Wiennych lokajów i pomocników znaleźli sobie imperialiści w osobach prawicowo - socjalistycznych zdrajców klasy robotniczej i w członkach faszystowskiej klikki Tito — w tej bandzie najmitów anglo-amerykańskich szpiegów i morderców.

Widzimy jednak, jak stopniowo tracą grunt pod nogami zdrajcy prawicowo-socjalistyczni.

Ludzie radzieccy z ufnością spoglądają w przyszłość

Podnoszą się do boju przeciwko Tito i jego klicie narody Jugosławii. Nadejdzie czas, gdy rozprawi się on z kłką Tito, z godną pogardy bandą zdrajców własnej ojczyzny.

Imperialiści amerykańscy marzą o tym, aby ujarzmić młującą wolność narody i cały świat przekształcić w swą kolonię.

Do tego jednak nigdy nie dojdzie, albowiem siły postępu, siły socjalizmu i demokracji są znacznie większe od sił obozu agresji. Mamy wszelkie podstawy ku temu, aby twierdzić, że wszelka wojenna awantura imperialistów skazana jest na krach.

Ludzie radzieccy z ufnością spoglądają w przyszłość

Podnoszą się do boju przeciwko Tito i jego klicie narody Jugosławii. Nadejdzie czas, gdy rozprawi się on z kłką Tito, z godną pogardy bandą zdrajców własnej ojczyzny.

Imperialiści amerykańscy marzą o tym, aby ujarzmić młującą wolność narody i cały świat przekształcić w swą kolonię.

Do tego jednak nigdy nie dojdzie, albowiem siły postępu, siły socjalizmu i demokracji są znacznie większe od sił obozu agresji. Mamy wszelkie podstawy ku temu, aby twierdzić, że wszelka wojenna awantura imperialistów skazana jest na krach.

Naród radziecki — jak to stwierdza apel KC WKP(b) do wyborców — jest głęboko przekonany, że pokojowa rywalizacja dwóch systemów zapewni socjalizmowi zwycięstwo nad kapitalizmem. Zatem ludzie radzieccy są przekonani, że jeśli imperialiści rozpętają nową wojnę przeciwko ich młującej pokój ojczyźnie — to naród radziecki, poparty przez młującą wolność narody całego świata — rozbił na głowę, każdego agresora (oklaski).

To przekonanie opiera się na doświadczeniu dwóch wojen światowych, na ogromnej potędze i niezachwianym wzroście sił Związku Radzieckiego, na niebywałym wzroście sił całego obozu socjalizmu i demokracji na całym świecie.

Nie ma i być nie może obecnie takiej siły, która mogłaby zahamować zwycięski ruch młujących wolność narodów świata ze Związkiem Radzieckim na czele po szlaku pokoju i socjalizmu, po szlaku wskazanym przez partię Lenina — Stalina (burzliwe oklaski).

Kończąc swe przemówienie powiedział Chruszczew — raz jeszcze pragnę wyrazić Wam, towarzysze wyborcy, swą wdzięczność. Pragnę Was zapewnić, że oddam wszystkie swe siły służbie dla narodu radzieckiego, walce o triumf idei Lenina — Stalina, o triumf komunizmu.

Przemówienie Chruszczewa zostało przyjęte burzliwymi owacjami.

Ludzie radzieccy zbudują komunizm

Przemówienie tow. Susłowa na zebraniu przedwyborczym w Saratowie

MOSKWA (PAP) — W gmachu Opery w Saratowie odbyło się spotkanie wyborców leninowskiego okręgu Saratowa z kandydującym do Rady Najwyższej ZSRR tow. M. Susłowem.

Serdecznie powitany przez zebranych M. Susłow wyraził swą głęboką wdzięczność za wysunięcie jego kandydatury do Rady Najwyższej. Przeniknięta wyjątkowym entuzjazmem kampania wyborcza, która ogarnęła cały kraj, ponownie demonstruje niewzruszoną jedność i moc bloku komunistów i bezpartyjnych i bezgraniczną miłość narodu radzieckiego do jego wielkiego wodza, tow. Stalina — tego, który jest naszym sztandarem, naszą dumą i sławą, naszą mądrością i siłą, naszą radością i szczęściem — oświadczył Susłow.

Wszelkie państwo kapitalistyczne, które poniosły tak straszliwe straty w wyniku wojny jak Związek Radziecki — stwierdził M. Susłow — cofnęły się w swoim rozwoju o kilkadziesiąt lat, spadły do roli kolonii.

Imperialistyczne koka USA i Anglii — powiedział Susłow — liczyły — jak wiadomo — na to, że Związek Radziecki nie podda powojennym trudnościom i podda się ich woli. Lecz imperialiści przeliczyli się i tym razem. Radziecki ustrój socjalistyczny, u którego podstaw leży polityka partii bolszewickiej, z honorem przeszedł przez te nowe próby i w okresie powojennym wykazał raz jeszcze swą gibrytną potęgę i siłę twórczą. Postawione przez Józefa Stalina przed 4 laty ogromne, boje, nie cierpiące wątki zadania są pomyślnie realizowane dzięki ofiarnej pracy ludzi radzieckich, dzięki działalności partii bolszewickiej, rzą-

du radzieckiego z Józefem Stalinem na czele.

WKP(b) zrealizowała obietnice z 1946 roku

Wskazując na imponujące sukcesy osiągnięte przez radziecką gospodarkę narodową, na wszystkie realizowane powojenne obietnice, M. Susłow przeciwstawił tym osiągnięciom systematyczne kurczenie się produkcji w USA i w innych krajach kapitalistycznych. Mówca podkreślił głęboką szlachetność wypowiedzi Józefa Stalina, że ustrój kapitalistyczny kończy swój żywot i winien ustąpić miejsca innemu, wyższemu, socjalistycznemu, radzieckiemu systemowi gospodarki.

Nawiązując do słów Józefa Stalina, który w przemówieniu przed wyborczym w roku 1946 zapowiedział, iż rząd i partia zwrócą szczególną uwagę na podniesienie poziomu materialnego narodu radzieckiego, M. Susłow podkreślił, iż partia bolszewicka konsekwentnie dotrzymała danej obietnicy. Zniesienie systemu kartkowego, systematyczny wzrost produkcji towarów użytku powszechnego, wzrost spożycia, trzykrotna zmniejsza cen, ogromne rozmiary budownictwa mieszkaniowego i kulturalnego — to przejawy stalinowskiej troskliwości o interesy materialne i kulturalne ludzi radzieckich.

Realizując postawione przez Józefa Stalina zadania, nauka radziecka osiągnęła w ciągu ostatnich 4 lat nowe sukcesy. Jednym z ważniejszych tych sukcesów jest opanowanie przez naukę radziecką w krótkim czasie tajemnicy energii atomowej. Nowym dowodem osiągnięć radzieckiej nauki i techniki są wybitne prace naukowe, wynalazcze w roku 1949

ogrodzone ostatnie premiami stalinowskimi.

Susłow wskazuje na imponujący rozwój sieci szkół, bibliotek, klubów, teatrów i innych instytucji kulturalnych ZSRR w ciągu ostatnich 4 lat, stwierdzając, że i w tym wypadku WKP(b) zrealizowała swą obietnicę daną podczas kampanii wyborczej w 1946 roku.

ZSRR główną kierowniczą siłą postępu

W wyniku zwycięstwa socjalizmu w ZSRR, w wyniku zwycięstwa narodu radzieckiego nad siłami faszystów w ostatniej wojnie oraz konsekwentnego realizowania swych słusznych leninowsko - stalinowskiej polityki, Związek Radziecki stał się obecnie główną kierowniczą siłą postępu na arenie międzynarodowej, awangardą mas pracujących całego świata w walce o trwały pokój, demokrację i socjalizm.

Natchnione przez wielki przykład Związku Radzieckiego i przy jego pomocy wstąpiły trwale na szlak budownictwa socjalizmu Polska, Czechosłowacja, Węgry, Rumunia, Bułgaria, Albania, Mongolska Republika Ludowa. Na tory demokracji ludowej i ścisłej przyjaźni ze Związkiem Radzieckim wkroczył 475-milionowy naród chiński. Wyciągając słuszne wnioski z dwóch wojen światowych wstępuje na drogę demokratycznego rozwoju naród niemiecki, który stworzył Niemiecką Republikę Demokratyczną.

W wyniku wszystkich tych przemian sąsiadami Związku Radzieckiego, na znacznej części jego granic są obecnie państwa przyjaźnie wobec nas ustosunkowane, zjednoczone w jednym potężnym obozie demokratycznym, walcącym przeciw imperializmowi, groźbie nowych wojen o utrwalenie demokracji, o wolność

i niepodległość narodów, o socjalizm — stwierdza Susłow.

Leninowsko - stalinowska polityka demaskowania podżegaczy wojennych, obrony wolności i niezależności małych i wielkich narodów zapewniła Związkowi Radzieckiemu gorące poparcie setek milionów ludzi na całym świecie, w tej liczbie również w krajach kapitalistycznych. Narody bowiem nie chcą nowej, krwawej wojny. Wodzireje mocarstw imperialistycznych, przede wszystkim USA i Anglii otwarcie prowadzą politykę rozpetywania nowej wojny światowej, licząc na to, iż w ten sposób zapobiegą bankructwu systemu kapitalistycznego i zdobędą panowanie nad światem. Jednakże siły demokracji, siły zwolenników pokoju znacznie przewyższają siły reakcji, siły podżegaczy wojennych — oświadcza Susłow.

Sytuacja stwarza realną możliwość okiełznanie imperialistycznych agresorów i zapobieżenia wojnie. Jeśli zaś imperialiści mimo to spróbują rozpętać nową wojnę, to będzie ona katastrofą całego systemu kapitalizmu, albowiem potężny front pokoju jest niezwykły. Jest on niezwykły, gdyż łączy setki milionów czynnych bojowników we wszystkich krajach świata, gdyż na jego czele stoi niezłomny Związek Radziecki, gdyż kieruje nim wódz, inicjator i organizator zwycięstwa komunizmu tow. Stalin — stwierdził wśród burzliwej owacji Susłow.

Wskazując na sukcesy osiągnięte na wszystkich odcinkach przez naród radziecki Susłow podkreślił, iż ludzie radzieccy nie zadowolają się tym, co już osiągnęli i że walczyć będą o realizację nowych, wspaniałych zadań budownictwa komunizmu, sformułowanych w historycznym orędziu KC WKP(b) do wyborców.

Julian Marchlewski - Wielki Syn Polski

i wybitny przywódca polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego

22 marca obchodzić będzie klasa robotnicza i cały naród polski 25 rocznicę śmierci jednego z najgłębszych jej synów, wybitnego organizatora i przywódcy polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, współzałożyciela Związku Robotników Polskich, Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy, Komunistycznej Partii Polski, czolowego bojownika lewicowego odłamu niemieckiej socjaldemokracji, zasłużonego działacza partii bolszewickiej, znakomitego naukowca i popularyzatora marksizmu — Juliana Marchlewskiego.

Całe swoje życie oddał rewolucyjnej walce o wyzwolenie narodowe i społeczne mas pracujących. Marchlewski — uczestnik walk o zwycięstwo socjalizmu w Polsce, Rosji, Niemczech — to wzór rewolucyjnego internacjonalisty i proletariackiego patriotę. „Służyć interesom narodowości polskiej — pisał — może tylko ten, kto służy interesom międzynarodowego proletariatu”.

W szeregach rewolucjonistów Julian Marchlewski urodził się w 1866 roku we Włocławku, w rodzinie drobnej szlachty mazurskiej. Uczęszczał do gimnazjum początkowo w mieście rodzinnym, a następnie w Warszawie.

Był rok 1885 — rok słynnego pro-

cesu 29 proletariackich w Waryńskim na czele, kiedy 19-letni Marchlewski, wówczas jeszcze uczeń, wstąpił w szeregi bohaterstwa „Proletariatu”.

Od pierwszej chwili oddaje się całą duszą ruchowi rewolucyjnemu. Uczestniczy w pracach organizacji, utrzymuje łączność z robotnikami, uczy się historii ruchu robotniczego, studjuje dzieła Marksa i Engelsa, przyswajając sobie zasady naukowego socjalizmu.

Pragnąc jak najściślej powiązać się z klasą robotniczą, poznać jej życie — wstępuje po ukończeniu gimnazjum, jako robotnik, do fabryki włókienniczej w Warszawie. Uczestniczy w tym czasie w kółkach założonego przez Marcina Kasprzaka tzw. II Proletariatu.

W czasie masowej fali aresztowań członków partii Marchlewski, poszukiwany przez żandarmerię carską udaje się za granicę. Tu pogłębia się i utrwalają jego marksistowskie poglądy, rozszerza swój horyzont polityczny. Jest czynnym organizatorem pierwszego Kongresu II Międzynarodowego

narodówki, zwołanego przez Engelsa w Paryżu w 1889 roku.

Wraca do kraju zdecydowany walczyć o nadanie ruchowi robotniczemu w Polsce marksistowskiego kierunku. Pracując jako fabrykarz w fabryce Poznańskiego w Łodzi, tworzy Kasy Oporu.

Polska potrzebowała partii, która by się opierała o masowy ruch robotniczy, która by odrzuciła terror, jako środek walki, a podjęła najlepsze tradycje rewolucyjne Wielkiego Proletariatu, tradycje Ludwika Waryńskiego. Tradycje te podejmuje Marchlewski.

W roku 1889 zakłada wraz ze słuszarzem — Janem Lederem i włókniarzem — Henrykiem Wiekoszewskim nową organizację — Związek Robotników Polskich.

W tym czasie powstaje w ruchu proletariackim nurt reformistyczny, nacjonalistyczny, który godził w jednolitość klasy robotniczej i służył interesom burżuazji.

W walce o marksistowską partię robotniczą

Marchlewski rozumie niebezpieczeństwo nacjonalizmu dla polskiego ruchu robotniczego, które prowadziło do wyrzeczenia się zasad bezkompromisowej walki klasowej, prowadzonej wspólnie z robotnikami rosyjskimi przeciw carskiemu uciskowi.

Toteż po wyjściu z Cytadeli podejmuje zdecydowaną walkę z reformizmem i nacjonalizmem. Odbudowuje organizację ZRP. I kiedy Marchlewski, zagrożony ponownym aresztowaniem opuszcza w 1893 roku kraj — pozostawia już trzóm mocom masowej, rewolucyjnej partii klasy robotniczej, jaką będzie w przyszłości partia socjal-demokratyczna.

Po przybyciu do Zurichu wstępuje na tamtejszy Uniwersytet, nawiązując żywy kontakt z towarzyszami z kraju i wraz z Różą Luksemburg, Adolfem Warszawskim i Leonem Tyszką zakłada pierwsze polskie pismo socjaldemokratyczne „Sprawa Robotnicza”.

Marchlewski nie ustaje w walce o konsolidację elementów rewolucyjnych, dla stworzenia w kraju marksistowskiej partii polskiej klasy robotniczej. I kiedy proletariackiemu trzonowi organizacji w kraju, która niezłomie stoi na pozycjach internacjonalizmu, organizatorzy paryskiego zjazdu PPS usiłują narzucić nacjonalistyczno-burżuazyjną ideologię, Marchlewski walczy o ustąpienie ich z partii. Z jego inicjatywy partia odgraża się od nacjonalistycznej i reformistycznej grupy PPS, przyjmując 30 lipca 1893 roku nazwę Socjaldemokracji Polskiej, a w sierpniu tegoż roku Socjaldemokracji Królestwa Polskiego. (W 1900 roku po połączeniu z socjaldemokracją Litwy — przyjmuje nazwę Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy). Julian Marchlewski był obok Róży Luksemburg

jednym z przywódców ideologicznych tej partii.

Marchlewski ostro występuje przeciwko burżuazyjno-nacjonalistycznej ideologii głoszonej przez PPS z Daszyńskim na czele. Biorąc wraz z Różą Luksemburg udział w Międzynarodowym Kongresie Socjalistycznym w Zurichu w sierpniu 1893 roku, Marchlewski w swym referacie sprawozdawczym mówi o konieczności walki politycznej, o braterstwie rewolucyjnego ruchu w Polsce z rosyjskim ruchem, podkreśla, że rewolucja w Polsce nie jest do pomysłenia w oderwaniu od rewolucji w Rosji.

W 1896 r. na IV Międzynarodowym Kongresie Socjalistycznym w Londynie Marchlewski, jako jeden z delegatów SDKP ostro występuje przeciwko nacjonalistycznemu wnioskowi PPS w sprawie narodowej. Dowiódł w swym przemówieniu, że PPS usiłuje pod płaszczykiem pseudopatriotycznego frazesu przeciwstawić nie klasę klasie, lecz naród narodowi, nie proletariatu polski, lud polski — polskiej burżuazji, obszarnictwu oraz caratowi, ale narodowi rosyjskiemu, wśród którego działają potężne siły rewolucyjne.

Przewodząc dalej intensywną pracę partyjną, Marchlewski robi doktorat, pisząc dzieło pt. „Fizjokratyzm w dawnej Polsce”. Jest to pierwsza próba ujęcia w marksistowskim oświetleniu zaradnictwa tego w Polsce. (C. d. n.).

Agitator walczy o produkcję

Tow. Dąbrowski z P Z P Dz. im. Konopnickiej kształci kadry młodych pracowników

— „Ja, Leonard Dąbrowski, majster PZPDz. im. Konopnickiej, odpowiadając na apel tow. Markiewki, zobowiązuje się do końca bieżącego roku zastosować trzy usprawnienia maszyn saneczkowych i wzywać do współzawodnictwa w dziedzinie produkcji i racjonalizacji wszystkich majstrów przemysłu dziewiarskiego”.

Takie oświadczenie złożył na piśmie w sekretariacie rady zakładowej i organizacji podstawowej — tow. Dąbrowski, majster dzwierni saneczkowej, członek PZPR, agitator partyjny. Zobowiązaniem tym pociągnął za sobą majstrów i robotników swego zakładu.

Spoza szkieł okularów uważnie patrzy rozumne oczy. Rysy twarzy

cechuje energią i stanowczością. Nie trzeba długo rozmawiać z tow. Dąbrowskim, aby poznać, że nie rzuca on słów na wiatr, że to, co powie, jest zawsze głęboko przemyślane. Tow. Dąbrowski — agitator zna dobrze siłę słowa, wie, jak dużo można z rozsądnymi ludźmi dokonać, wyjaśnieniem, tłumaczeniem, umiejętnie prowadzoną dyskusją. Tow. Dąbrowski z łatwością przypomniał sobie, ile to spraw pomyślnie załatwił właśnie w ten sposób.

Chociażby z tą młodzieżą. Gdy na oddziale zaczęły pracować młode dzwierni, robota jako nie szła. Spóźniały się, rozmawiały podczas pracy, nie interesowały się produkcją. Trzeba było przeprowadzić z nimi poważną pracę.

„Chodźcie od jednej do drugiej i tłumaczcie na przykładach, jakie straty przynosi fabryce ich lekce-

ważący stosunek do obowiązków. Spóźnisz się 5 minut, sądzisz, że to nic, ale pomyśl sobie, ile to godzin się razem uskłada, jeśli każdy będzie tak postępował, ile cennej produkcji traci państwo! — wyjaśniał im”.

Zwolna wysiłki jego odnosiły skutek. Wzrastała wydajność pracy młodych robotnic. Majster — agitator nie rezygnował z żadnej, nawet takiej, o której wszyscy mówili, że z niej nie uda się zrobić dobrej dzwierni.

Taka np. Agata Wysocka. Jakże trudno przychodziło jej wyuczyć się nowego zawodu.

Wyrabiała zaledwie 40 proc. normy. Już zamierzano przesunąć ją do innej pracy, gdy tow. Dąbrowski oświadczył, że on w ciągu miesiąca zobowiązuje się ją pouczyć tak, żeby wyrabiała właściwą normę.

— „Kosztowało mnie to niemało trudu. Niejedną godzinę spędziłem przy jej maszynie, lecz po miesiącu Wysocka pracowała już nie gorzej od reszty załogi oddziału”.

A dziś oddział agitatora Dąbrowskiego wyrabia najlepszą produkcję w całym zakładzie.

W pamiętne Dni Stalnowskie dzwiernia saneczkowa podniosła o 30 proc. poziom swej produkcji — było to także w dużej mierze zasługą tow. Dąbrowskiego.

W okresie poprzedzającym obchód 70-ty rocznicy urodzin Towarzystwa Stalina, korzystał z każdej wolnej chwili, aby opowiadać robotnikom o Towarzystwie Staliniu, wyjaśniał im znaczenie tego wielkiego święta, które wszyscy powinni uczcić wzmogoną pracą. Dzięki jego agitacji masowo podejmowano wtedy zobowiązania produkcyjne, przy każdej prawie maszynie stanęły hołowo Warty Stalnowskie.

Aż „rosło” serce majstrowi Dąbrowskiemu. Przed 8 Marca, gdy po całym kraju rozbrzmiewał apel tow. Markiewki — majster — agitator znów świecił przykładem i zagrywał innych do szybszego wykonania planów produkcyjnych.

H. Sam.

To i owo

Śmieszne zabiegi

Po sromotnie przegranej kampanii w obronie szpiega Robineau, której towarzyszyły „operacje bojowe” przeciwko emigracji polskiej we Francji, rząd p. Bidault zajął się spracami czysto „domowymi”, przygotowując szereg drakońskich ustaw robotniczych.

Lecz ustawy, jak ustawy, muszą mieć sankcję parlamentu, a na gruncie parlamentarnym p. Bidault i jego ministrowie nie czują się zbyt pewnie i mocno... Ostatnio, jak wiemy, marszałowski premier francuski próbował poprawić swe kiepskie samopoczucie przy pomocy gościnnych występów oddziałów policyjnych na scenie... Zgromadzenia Narodowego, ale i te tricks reżyserskie nie przyniosły na razie istotnego efektu.

Pan Bidault poszedł więc „po rozum do głowy” i postanowił — nie czekając na nic, znaleźć jednak „środki prawne” przeciwko klasie robotniczej, protestującej przeciwko „brudnej wojnie”, dostawom broni amerykańskiej i innym formom ujarzmania Francji przez imperialistów U. S. A.

Jak donosi prasa paryska, p. Bidault zdecydował się zastosować w walce z robotnikami francuskimi dwie nie najnowsze daty ustawy: jedna z nich — to dekret Pétaina z r. 1943, wydany w celu zwalczania... partyzantów z Ruchu Oporu, drugi to ustawa z roku 1823 (!), dotycząca piratów.

A więc „uzory prawne” z czasów Vichy i reakcji burbońskiej, mają się przydać p. Bidault w walce z ludem francuskim, z uczciwą opinią Francji. Wydobycie z archiwalnych zakamarków, pożyczki i zabytkowe ustawy mają pomóc francuskiej klisie rządzącej w wygraniu kampanii przeciwko własnemu narodowi.

Cóż — nie dziwmy się zbytnio, że polityczni nieboszczycy i bankruci greszczą w archiwalnym pyłku i z rozmaitych lamusów wyciągają śmiech budzące curiosa „prawne”...

Jest jednak rzeczą z góry przesądzoną, że te muzealne eksponaty pomogą p. Bidault tyle, co umarłemu kadzidło, przynosząc mu tylko jeszcze jedną kompromitację.

B. D.

NOWE ŻYCIE STAREJ WSI

Prace i trudności spółdzielni produkcyjnej im. Wandy Wasilewskiej

Spółdzielnia produkcyjna „Rolnicza Spółdzielnia Wytwórcza” im. Wasilewskiej w Kuczyźnie, gm. Gortatowice, pow. rawsko-mazowieckiego, (nazwana niedawno, z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet spółdzielnią im. Wandy Wasilewskiej), powstała 4 czerwca 1949 roku. Duszą spółdzielni jest tow. Piotr Pacholczyk, członek zarządu spółdzielni, a zarazem sekretarz gminnej organizacji partyjnej.

Spółdzielnia ta od zarania napytykała na niemałe trudności. Trzeba było tłumaczyć chłopom wyższość gospodarki zespołowej nad indywidualną. Początkowo chłopcy przyjmowali to wyjaśnienia z nieufnością i niewiarą. Źródłem tej niechęci była i częściowo jeszcze jest wroga propaganda okolicznych bogaczy wiejskich, którzy oklamują mało i średniorolnych chłopów, mówiąc im, że „będziecie tak gospodarowali tylko do zniw, a po zniwach przyjadą samochody i Państwo wam wszystko zboże zabierze”.

W walce przeciw spółdzielczości produkcyjnej wrog klasowy nie cofał się nawet przed takimi środkami, jak wysyłanie swych synów do cerek chłopów w Kuczyźnie, aby nawet za pośrednictwem dzieci podburzali i wpływały na chłopów.

Broni tej bogacze więcej używają jeszcze dziś. Dlatego też nie przewidywano chłopów mało i średniorolnych ze wsi zdołał członkowie spółdzielni ostatecznie przekonać i nakłonić do przystąpienia do spółdzielni.

— Przyjdą i oni do nas — oświ-

adza tow. Pacholczyk, — gdy zobaczą naszą gospodarkę w bieżącym roku. Na razie dopiero jesienne zasiewy przeprowadziliśmy wspólnie, a wyniki tej pracy dotychczas jeszcze nie widać. Spółdzielnia nasza powstała w starej wsi, co nam wybitnie utrudnia akcję propagandową, biorąc pod uwagę odwieczną psychikę chłopca, narosła z działa i przadziela. Nad wszystkim góruje wytworzona przez wieki ucisku podejrzliwość i nieuf-

ność. Chłop taki musi zobaczyć na przykładzie i ujrzeć na własne oczy, to go dopiero przekona. Słowa, choćby najbardziej wymowne, nie zawsze trafiają do niego. To, że spółdzielnia nasza powstała w starej wsi, naręcza nam również trudności gospodarcze, gdyż nie możemy skupić żywego inwentarza w jednym miejscu, a rozmieszczone jest, jak było, po poszczególnych zagrodach. Trudności te zostaną rychło usunięte,

gdyż już przyznano nam kredyty i z wiosną przystępujemy do budowy obór, stajni, chlewów itp.

*
Członkowie spółdzielni często zbierają się na narady i rozpatrują plany rozbudowy spółdzielni, plan zasiewów, ażeby wybrać odpowiednie ziemiopłody i w odpowiedniej ilości, ażeby nabyć nie za dużo i nie za mało nawozów sztucznych, omawiają, jak przeprowadzić wiosenną kampanię siewną. Wszystko jest już przygotowane, zarówno nasiona siewne, jak i nawozy sztuczne. Obecnie oczekuje się tylko na pomyślne warunki klimatyczne.

Udziały pieniężne, wkłady inwentarowe oraz ziarno do wysiewów wszyscy członkowie już przekazali spółdzielni, a niektórzy nawet z pewną nadwyżką. Niepóźniejszą rolę w spółdzielni odgrywają kobiety, które były jednymi z pierwszych organizatorek spółdzielni. Wszyscy odnoszą się do nich z szacunkiem i chętnie korzystają z ich rad.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inicjatywy.

Spółdzielnia nie została zaopatrzona w dostateczną ilość literatury fachowej, która pozwoliłaby wydawniczo podnieść poziom gospodarki rolnej. Brak również warunków do rozwoju placówek życia kulturalno-oświatowego, jak czytelnia, świetlica itp.

Również poważnym niedociągnięciem jest to, że tow. Piotr Pacholczyk, sekretarz gminnej organizacji partyjnej, przejął w praktyce funkcje przewodniczącego spółdzielni, którym jest ob. Michał Nowicki, co stwarza pozory, że sam jest przewodniczącym. Organizacja partyjna winna i musi wspomagać radami i wskazówkami zarząd spółdzielni, ale nie należy krępować jego samodzielności i inic

Kronika Tomaszowa

WAŻNIEJSZE TELEFONY

- 4 — Dworzec Kolejowy
- 47 — Milicja Obywatelska
- 333 — Pogotowie PCK
- 51 — Straż Pożarna
- 305 — Straż Pożarna (dzwonić tylko w wypadku pożaru)

ADRES REDAKCJI:

Rozdzielnia Dzienników „Ruch” Plac Kościuszki 16, tel. 250. Godziny przyjęć od 14 do 15.

Ob.
Dyonizy
ma głos...

Kundzia, uważając, przeleżała się na herbatce u znajomych i leży od trzech dni w łóżku. Oczywiście, nie strasznego, normalna, że tak powiem, grypka, ale zawsze unerwiono ją z lekką, no i my w drugiej, to znaczy Kajtek i ja prowadzimy gospodarstwo. Sieramy kurze, palmy w piecu, gotujemy, smarujemy, a Kundzia tylko z łóżka dyruje: weźcie tyle soli, wrzucić pietruszkę, kupcie ćwierć kilo Kapusty, wymieście śmieci spod łóżka...

Nawet nie jest tak źle. Taka praktyka może się przydać i, że tak powiem, jeśli w przyszłym roku znowu zka znów na urlop pojedzie, to nie trzeba będzie stołować się w Gospodzie, a człowiek sam będzie mógł sobie te zupki gotować i kotletki pod smażyć.

Ala nie w tym rzecz. Co innego mam na wątrobie. Otóż wczoraj wybrałem się, żeby kupić trochę mięsa. Poszedłem do sklepu, powiedziałem grzecznie — dzień dobry!... i stanąłem skromnie, bo kilka kobiet już stało przed ladą, a ja nie lubię się psuć.

Czekałem tak blisko dwie godziny, bo to, uważając, co jedna kobieta ze sklepu wyszła, to dwie inne wchodziły i każda patrzyła na mnie takim okiem, kiedy próbowałem się przysunąć do lady, że na wszelki wypadek znów wycofywałem się do tyłu.

W końcu sprzedawczyni zlitowała się nade mną i spytała, czego sobie życzę. No, to odpowiedziałem, że żyć sobie kłóć schabu i pół kilo od szynki, a oprócz tego, że tak powiem, kiełbasy też.

Sprzedawczyni zaczęła machać toporem, kroić nożem i ważyć, a po chwili rzuciła na ladę przede mną odważone mięso. Nie powiem, ładne było. Takie, jak lubię. Nie za tłuste i nie za chude, a krostek też nie było zbyt wiele. Tylko miało jeden feler. Nie było owinięte w papier.

Poprosiłem więc grzecznie o papier, że to niby przecież do kieszeni, ani w kapełuszki mięsa nie włożę, a w ręku też mięs nie wypada. Ale wtedy odpowiedziano mi, że papier to jest przesadą i że już od dłuższego czasu wszystko wydaje się bez papieru. Bo w Tomaszowie nie ma papieru do pakowania.

Od słowa do słowa, okazało się, że w szanownym naszym grodzie w ogóle niczego w papier się nie owija. Ani chleba, ani pasty do butów, ani mięsa, ani... wszelkich rzeczy, które w sklepie są. A czy to jest słuszne?...

Zawsze to przyjemniej, gdy każda kupiona rzecz jest opakowana w papier. A już takie artykuły spożywcze, jak chleb i mięso — to chyba obowiązkowo.

Dziaczego więc bez papieru? I to nawet w sklepach „Powszechnej”?

ZE SPORTU

Mistrzostwa Podokręgu w tenisie stołowym

W dniach 11 i 12 bm. w świetlicy Fabryki Pasów przy ul. Miłej odbędą się mistrzostwa Podokręgu (Tomaszów i Piotrków) w tenisie stołowym męskim.

W sobotę, dnia 11 bm. o godz. 16 rozpoczyna się eliminacje zawodników tomaszowskich, a w Piotrkowie — zawodników tamtejszych.

Pięciu najlepszych zawodników z naszego miasta i czterech z Piotrkowa, jako finaliści walczą będą w niedzielę od godz. 16 o tytuł mistrza Podokręgu na rok bieżący.

Po przeprowadzonym losowaniu, zestawienie walczących par w eliminacjach przedstawia się następująco:

- Przybyła (Zw.) — Stańdo (Wł.), Różga (Zw.) — Wędrak (Wł.), Kubacki (Zw.) — Lis (niest.), Antosiak (Zw.) — Franczak (Wł.), Płański (Zw.) — Wojciechowski (Ogniwo), Iwanow (Ogn.) — Błaszczak (Zw.), Dziubałowski (Zw.) — Pietruszczak (niest.), Perzanowski (Ogn.) — Góra (Zw.), Bykowski (Zw.) — Wielgoński

Tomaszowscy strażacy fabryczni współzawodniczyć będą z Częstochową
Zakończenie podstawowego kursu pożarnictwa

W ostatnich dniach odbyła się uroczystość wręczenia świadectw absolwentom podstawowego kursu pożarnictwa, który miał dać podstawowe wyszkolenie strażakom, pracującym w przemyśle. Ze kursu dobrze spełnił swe zadania, świadczył wysoki poziom wykładów oraz fakt, iż na 63 kursantów 50 zdało egzamin z wynikiem dobrym, a jedynie 13 z wynikiem dostatecznym.

Pierwszą lokatę między uczestnikami zdobył strażak Władysław Malek, który zgodnie z instrukcjami Inspektoratu Ochrony awansowany został do stopnia kaprala pożarnictwa. Następne lokaty zdobyli: kapral Antoni Franas, kapral Stefan Golanowski i strażak Leon Zakrzewski.

Po wręczeniu świadectw, do kursantów przemówił dyrektor

PZPW nr 28 — tow. Cieślizko, podkreślając, iż fakt ukończenia kursu nie świadczy jeszcze o pełnym i dostatecznym wyszkoleniu, że nie zwalnia od obowiązku dopełniania swych zawodowych wiadomości; raczej przeciwnie — otrzymane świadectwa winny stać się bodźcem do dalszej pracy, gdyż zwiększona sprawność i dostateczny zasób wiedzy fachowej pogłębia bezpieczeństwo zakładu pracy.

Szczególny nacisk położył tow. Cieślizko na konieczność podnoszenia poziomu ideologiczno-politycznego strażaka, co, niestety, należy z przykrością stwierdzić, na kursie było za niedbane.

Celem spotęgowania ochrony przeciwpożarowej na terenach zakładów przemysłowych — między strażakami fabrycznymi zainicjowane zostaje współza-

wodnictwo, z tym, iż podział współzawodniczących nastąpi zależnie od charakteru zakładu oraz w zależności od wyposażenia straży.

Współzawodnictwo, którego okres trwać będzie każdorazowo trzy miesiące, opierać się będzie na wypełnianiu następujących punktów:

- zwiększenie do maksimum akcji zapobiegania pożarom, drogą wprowadzenia należytych urządzeń przeciwpożarowych, umiejętnego magazynowania różnych materiałów oraz na uświadamianiu załogi o elementarnych zasadach bezpieczeństwa przeciwpożarowego;
- zwiększenie i stałe utrzymywanie gotowości bojowej oraz sprawności wyjazdowej;
- podniesienie stanu wyszkolenia szeregowych, podoficerów i specjalistów, drogą ćwiczeń szkoleniowych i udziału w kursach;
- umiejętna i szybka akcja w likwidowaniu pożarów oraz usuwanie możliwości ich powstawania;
- jak najdalej idące wyszkolenie strażaka na wzorowego obywatela Polski Ludowej.

Zgodnie z instrukcją CZPW — strażę tomaszowskich zakładów przemysłu welnianego współzawodniczyć będą ze strażami zakładów welnianych w Częstochowie.

Na zakończenie uroczystości odbyły się pokazowe ćwiczenia dwóch sekcji, w których wyróżniła się sekcja I, jednostki interwencyjnej, znajdującej się przy PZPW nr 28. Swą sprawnością i umiejętnością rozmieszczeniem akcji zyskała ona pełne uznanie przedstawicieli Inspektoratu Ochrony Mienia oraz Dyrekcji.

Obserwując sprawność ćwiczeń oraz gotowość bojową na szęj straży sądzić należy, że w ramach współzawodnictwa z Częstochową zajmie ona z pewnością godną pozycję.

Mieczysław Szczepański korespondent fabryczny „Głosu”

ZMP-owskie brygady produkcyjne podejmują długofalowe zobowiązania

Za przykładem ZMP-owskiej brygady cerowaczek z PZPW Nr 28 — do współzawodnictwa długofalowego przystępują ZMP-owcy innych zakładów pracy.

W Państwowych Zakładach Przemysłu Welnianego Nr 29 zobowiązania takie przyjęły dwa młodzieżowe zespoły cerowaczek, Dwunastoosobowy zespół ZMP-owski kol. Marii Andrzejki, który dotychczas wypełniał przewidzianą dla siebie bazę akordową w 109,4 proc., zobowiązał się w ciągu sześciu miesięcy podwyższyć jej wykonanie o 3 procent.

Drugi zespół — kol. Anastazji Le-

wandowskiej, który bazę akordową wypełniał w 107,8 proc. — zobowiązał się swą dotychczasową wydajność zwiększyć o 4 procent.

Również kol. Stanisław Adamczyk, pracujący w przedalni PZPW Nr 29 podjął zobowiązanie długoterminowe, zobowiązując się w ciągu najbliższych sześciu miesięcy swą bazę akordową realizować w 108,7 proc.

ZMP-owska młodzież PZPW Nr 29, podejmując te pierwsze zobowiązania — wezwała do współzawodnictwa na tym odcinku młodzieżowe brygady produkcyjne z PZPW Nr 27.

Ruch współzawodnictwa między młodzieżą SP

W odpowiedzi na apel tow. Markiewki, szefowej górnika kopalni „Polska”, Szkoła Przemysłowa przy Fabryce Sztucznego Jedwabiu, a w pierwszej rzędzie młodzież mekska hufca SP, doceniając rolę współzawodnictwa dla pełnej realizacji Planu 6-letniego, dla budownictwa zrębów socjalizmu w Polsce Ludowej — podjęła następujące zobowiązania:

- „My, junacy SP — Antoni Guz, Jerzy Siemkiewicz, Tadeusz Jabłoński i Zbigniew Jakubowski zobowiązujemy się:
  - podnieść frekwencje na zajęciach SP i w szkole;
  - być wzorem dla swych kolegów junaków oraz przodować w nauce;
  - udzielać pomocy w nauce słabszym kolegom.

Jednocześnie wzywamy do współzawodnictwa w bieżącym roku szkolnym hufiec męski przy Gimnazjum Przemysłowym.”

Junacy z Gimnazjum Przemysłowego podjęli raczone im wezwanie i w odpowiedzi na nie piszą:

„My, junacy — Kazimierz Ogólski, Marian Ordziński, Mieczysław Ogórek, Bohdan Borysławski, Zdzisław Perek, Henryk Reksza, Józef Frans, Ireneusz Olejnik, Henryk Krawczyk, Jan Beczkowiak, Marian Przybyła i Konrad Woźniak — zobowiązujemy się:

- podnieść frekwencje w zakładzie pracy i w szkole;
- podnieść wydajność pracy;
- zmniejszyć ilość odpadków;
- osiągnąć dobre wyniki w nauce;
- sumiennie pracować na „trzydniówkach”.

Równocześnie — wzywamy do współzawodnictwa inne hufce szkolne SP.”

Klejarze z PZPW Nr 28 przyjmują zobowiązania

Zespół klejarzy osnów Zakładów Przemysłu Welnianego Nr 28 w składzie: Jan Kun, Piotr Błaszczak i Stanisław Chojnacki — przestał w ostatnich dniach do Rady Zakładowej zobowiązanie, w którym przyrzeka kleić o trzy osnowy miesięcznie więcej, niż dotychczas.

Wpłynęło również zobowiązanie podpisane przez wszystkich robot-

ników farbniarni, w którym robotnicy zobowiązują się przestrzegać pełnej czystości kadzi i usuwać wszelkie nieczystości i ślady oliwy, będące przyczyną powstania plam na gotowych już materiałach.

To ostatnie zobowiązanie jest fragmentem walki o jakość, jaką ostatnio prowadzi załoga PZPW Nr 28.

Awanse zasłużonych robotnic

Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet szereg robotnic i pracownic w przemysłowych zakładach naszego miasta awansowanych zostało na wyższe, samodzielne stanowiska.

W Państwowych Zakładach Przemysłu Welnianego Nr 29 — dawną cerowaczka, ob. Anna Kołodziejczyk — objęła stanowisko majstra cerowni.

„Szalone pieniądze”

W sobotę, o godz. 19.30 w Robotniczym Domu Kultury wystąpi zespół Państwowych Teatrów Objazdowych, który wystawi komedię Aleksandra Ostrowskiego pt. „Szalone Pieniądze”.

Bilety w cenie od 100 do 400 zł — do nabycia w kasie RDK.

Kurs sędziów gimnastyki

W dniach 16 i 17 marca odbędzie się w Tomaszowie dwudniowy, skoszarowany kurs instruuja cy kandydatów na sędziów gimnastycznych.

Kurs organizowany w ramach planu szkolenia kadr Wojewódzkiego Urzędu KF w Łodzi na rok 1950, będzie miał za cel wyszkolenie sędziów głównie dla potrzeb imprez i prób na Odkazę Sprawności Fizycznej.

Oprócz zaplanowanej ilości uczestników kursu z terenu pow. brzezińskiego, opoczyńskiego, koneckiego i skierniewickiego — na kurs mogą być przyjęci kandydaci z miejscowych organizacji, uprawiających sport.

Wszelkich informacji udziela organizator kursu — Powiatowy Inspektor Kultury Fizycznej, Tomaszów, ul. Armii Ludowej 56, tel. 246.

Jakościowe zespoły z PZPW Nr 29 mają czym się szcycić

Współzawodnictwo zespołów najwyższej jakości w Państwowych Zakładach Przemysłu Welnianego Nr 29 — przynosi w ostatnim czasie zupełnie zadawalające wyniki i trzeba powiedzieć, że w ogólnym przekroju — osiągnięcia tkaczy „starzyckich” są znacznie lepsze od ostatnich wyników tkaczy z PZPW Nr 28. Nawet pozycja bezkonkurencyjnego ostatnio zespołu Czesława Bekusa została zachwyjana, gdyż zespół Piotra Kudlińskiego oddał również wyłącznie produkcję najwyższego gatunku, a osiągnął wyższe wykonanie baz akordowych, gdyż wypełnił je w 110,3 proc.

Podobnie jest i z innymi zespołami, a gdybyśmy chcieli wyniki zespołów obu zakładów klasyfikować, to w pierwszej dekadzie znalazły by się jedynie dwa zespoły z PZPW Nr 28, zespół Bekusa na drugim miejscu i zespół Pisarka na piątym.

A to wyniki pracy zespołów z PZPW Nr 29? Cawórka Konrada Lasoty, oddając 88,8 procent ekstry, osiągnęła najwyższe wykonanie baz akordowych — bo 123,8 procent.

Zespół Józefa Kubachiego — ekstry dał 87,9 proc., a bazę wypełnił w 111,7 proc.

Zespół Stanisława Nowaka przy wykonaniu bazy w 100,7 proc., oddał 82,9 proc. bezblednej produkcji.

Na dalszym miejscu znalazł się zespół Mariana Cieciora, który przy wypełnieniu bazy w 105,4 proc. dał 74,6 proc. ekstry. Zespół Józefa Smolec dał wyrawdnie ekstry 75,8, a bazę wypełnił o 61, ale miał blisko 8 proc. tkanin drugiego gatunku.

Daniela Dziubałowska również osiągnęła ze swym zespołem niezłe wyniki, gdyż ekstry wyprodukował jej zespół 74,2 proc., ale z wypełnieniem bazy było tym razem słabo, gdyż nie osiągnięto przewidzianej normy, a jedynie 97,7 proc.

Zespół Janiny Rybak dał ekstry 63 procent. Baza — 121,1 proc., a zespół Stefana Szurnajskiego przy 42,2 proc. ekstry — bazę wypełnił w 122,3 proc.

Ostatni wreszcie zespół — Wacława Gawrzyńskiego, który pracuje na „dwójkach” — przy wypełnieniu bazy w 111,2 proc. i 49 procentach tkanin bezblednych — oddał również ponad 15 procent sekundy.

Czy w obecnym etapie dotychczasowe wyniki zostaną utrzymane i czy w dalszym ciągu tkacze PZPW Nr 29 będą dystansowali i to w sposób dość zdecydowany swych rywali z PZPW Nr 28 — oto interesujące pytanie?

Śladem naszych artykułów

Fabryka Sztucznego Jedwabiu wyjaśnia

Z Fabryki Sztucznego Jedwabiu otrzymaliśmy pismo następującej treści:

„Dziękując uprzejmie za zawsze życzliwe ustosunkowanie się „Głosu Tomaszowskiego” do pracy Państwowej Fabryki Sztucznego Jedwabiu i robotników tam zatrudnionych, pozwalamy sobie zauważyć, że notatka zamieszczona na w dniu 3 marca br. pt. „Więcej uwagi poświęć higienie” wywołana jest widocznie jakimś nieporozumieniem.

Kapielisko fabryczne jest wyposażone w 20 kabin z wanną i 40 natryskami. Z tych dwudziestu wani — 4 kabiny z wanną mi są przeznaczone wyłącznie dla kobiet ciężarnych. Każda wanna zaraz po użyciu jest sprzątana i myta przez specjalny personel do tego przeznaczony, jak również i oddział natryskowy po każdej partii kąpiących się jest zmywana gorącą wodą z weżą. Oprócz tego, na każde żądanie kąpiących się, udziela się dodatkowo pryszku do prania i sody.

Jakim sposobem nie otrzymała sody osoba, zwracająca na to uwagę w swym liście — jest dla nas niezrozumiałe. Przeprowadzone zaraz po otrzy-

maniu numeru „Głosu” dochodzone komisjony stwierdziło, że zapasy sody i pryszku są dostateczne i wydawane są na żądanie kąpiących się. Kapielisko utrzymane jest w porządku i czystości, a obsługa zapewniała, że nie przypomina sobie, aby komukolwiek odmówiono wydania wspomnianych środków.”

Dziękując za wyjaśnienie i wyrażając zadowolenie, iż kontrola kapieliska wykazała zadawalający w pełni stan, — po otrzymaniu bardziej szczegółowych wyjaśnień od naszego czytelnika — nie omisszamy przestać ich do wiadomości kierownictwa „Jedynki”.

„Rzym-miasto otwarte”

Na ekran „Przedwiośnia” wszedł znakomity film produkcji włoskiej pt. „Rzym, miasto otwarte”. Początki seansów o godz. 17 i 19, w niedzielę — o godz. 15, 17 i 19, a o godz. 11 — popularny poranek.

Przypomina się, że po rozpoczęciu seansu wejście na salę zostaje zamknięte.

Czytelnicy piszą

O właściwą publiczność

Jeden z naszych czytelników, ob. W. M. pisze nam:

„Dnia 6 marca o godzinie 18.30 weszliśmy do sali RDK na koncert Łódzkiej Orkiestry Symfonicznej i laureata IV konkursu Chopinowskiego — Władysława Kedry. Jakież było nasze zdziwienie, kiedy na sali zauważyliśmy, że trzy czwarte audytorium to dzieci do lat 12, dla których muzyka poważna z całą pewnością nie jest zrozumiała. Ci młodociani „melomani” nie tylko wywołali nasze zdziwienie, Zdziwił się również dyrygent orkiestry, rozpoczynając koncert.

Do słuchania Chopina należy mieć pewne przygotowanie, a przynajmniej wiedzieć kim on był. Niestety, komplet dzieciarni na sali w żadnym wypadku nie był jeszcze na tyle dorosły, aby muzykę rozumieć i aby... zachować się właściwie.

Koncert odbywał się w sali wy pełnionej szepciami, śmiechami, a w najbardziej nieodpowiednich momentach przerywany był oklaskami. Czy to jest właściwe zachowanie?... Czy to nie sprawiało przykrości tak świetnemu wykonawcy, jakim jest Władysław Kedra?

Myślę (a nie tylko ja), że organizatorzy imprezy, w tym wypadku Wydział Kultury i Sztuki nie wykazał zbyt wielkiej troski o właściwą atmosferę koncertu. Bo jeśli już sprządza się na koncert dzieci, to przynajmniej

trzeba im przydzielić opiekę nauczycielską, a nie puszcząć je samopas, aby swym zachowaniem psuły nastrob na sali i przeszkadzały artystom.

Uważam, iż jest niedopuszczalne, aby tego rodzaju historia miała się kiedyś jeszcze raz powtórzyć. Niedopuszczalne jest, aby goście — uciszali audytorium.

Jeśli przyjeżdżają do nas z koncertem tak pierwszorzędne artystyczne sily, jak w poniedziałek — to nie po to, ażeby słuchały ich, (a mówiąc ściśle nie słuchały) dzieciaki nie przygotowane do tego. Czyż w naszym mieście nie ma innych miłośników muzyki?... Czy świat pracy nie wypełniłby salę, gdyby organizatorzy zajęli się koncertem z większą dbałością?...

Uwagi naszego czytelnika uważamy za najzupełniej słuszne. Wydział Kult. i Sztuki w tym wypadku nie popisał się. Ale nie tylko on. Zwrócić chcemy uwagę wszystkim organizatorom wszelkiego rodzaju imprez artystycznych, że w imprezach tych w charakterze publiczności bierze zbyt gremialny udział dzieciarnia i to w wielu wypadkach, krzywdząca dzieciarnia. A czy to tak trudno, aby jej miejsce zajęli robotnicy i inteligencja pracująca, młodzież?... Wydaje nam się, że nie

20 LAT temu

Co pisała prasa łódzka 11 marca 1930 r.

BEZROBOTNI MDLEJĄ NA ULICY
Na ulicy Nawrot przed posesją Nr 2 padła zemdlona na chodnik 27-letnia Stefania Roszak — bezdomna i bezrobotna. Lekarz stwierdził zupełne wycieńczenie. Roszak nie jadła nic od dwóch dni.
Na skutek wycieńczenia organizmu upadła nieszczerliwie, łamiąc sobie zębra — 56-letnia Marianna Owczarek, zamieszkała przy ul. Nowoprojektowanej Nr 6. Owczarek jest bezrobotna od dłuższego czasu. („Republika“)

SOLIDARNOŚĆ ROBOTNIKÓW
W fabryce Piescha od dłuższego czasu trwa strajk żałogi. Dyrekcja fabryki, nie mogąc się doczekać „złamania oporu“ buntowników — złożyła w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa zapotrzebowanie na kilkuset nowych robotników. Nikt jednak nie zgłosił się do pracy — mi-

mo, iż w mieście jest kilka tysięcy bezrobotnych.
„HORTENSJA“ W PIOTRKOWIE ZAMKNIĘTA
Z powodu kryzysu w przemyśle szklanym — pisać „Republika“ — jedna z największych hut w Polsce — huta „Hortensja“ w Piotrkowie, wyrabiała szkło galanterijne i stołowe — została zamknięta. Około 600 robotników straciło pracę.

KSIĄŻE AFERZYSTA I ZŁODZIEJ
W Warszawie został aresztowany 30-letni książę Tomasz Lubomirski, który od dłuższego czasu kupował i sprzedawał akcje kopalni i fabryk, naciągając naiwnych na wysokie sumy. Lubomirski sprzedał nie swoją kopalnię nafty w Boryslawiu — zgarbiając obryzmą sumę pieniędzy.
Rodzinka arystokraty zapowiedziała, że nie zwróci grosza ze skradzionych pieniędzy.

ZE SPORTU

„Choć do maja jeszcze daleko“

Już dziś warto się zapoznać

z trasą III Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego Warszawa-Praga którego organizacją zajmują się dwa bratnie organy prasowe „Rude Prawo“ i „Trybuna Ludu“

III. Międzynarodowy Wyścig Kolarski Warszawa — Praga odbędzie się w dniach 1 — 9 maja br. Uroczysty start nastąpi i maja w Warszawie, finisz zaś w Pradze, w V rocznicę zwycięskiego zakończenia wojny z hitlerowskimi Niemcami przez Armię Radziecką. Podobnie, jak w latach ubiegłych, wyścig organizowany jest przez „Trybunę Ludu“ i „Rude Prawo“, przy współudziale Polskiego Związku Kolarskiego i Sekcji Kolarskiej organizacji „Sokol“ (CSR).

Tegoroczny wyścig rozpocznie się zawodami dookoła Warszawy, które odbędą się w dniu 30 kwietnia. Zawody te będą zaliczone do ogólnej punktacji wyścigu, jako pierwszy etap.
Trasa tegorocznego wyścigu jest następująca:

Lista najlepszych strzelczyń i strzelców do... kosza

Wydział Gier i Dyscypliny ŁOKSS, ogłosił tabelę strzelczyń i strzelców poszczególnych klubów biorących udział w mistrzostwach kl. A w koszykowie:
Kobiety: 107 pkt. Zakrzewska (Spójnia), 89 Janicka (Związkowiec), 50 Gruszczyńska (Związkowiec), 42 Papatówna (EKS Włókniarz), 39 Głazewska (Związkowiec), 28 Solareczna i Kubiakówna (Chemia), 26 Krusiówna (EKS Włókniarz), 21 Kaczmarek i Hilczówna (Chemia), 20 Kwiatkowska II (Spójnia), 19 Błażyńska (EKS Włókniarz), 16 Lutosińska (EKS Włókniarz), 15 Wojtarówna (EKS Włókniarz), 14 Łukasiak (Związkowiec), 11 Wdźwieczka (Związkowiec).

Mężczyźni: 137 pkt. Frontczak (AZS), 102 Janczyk (Bawelna), 80 Chmielewski (Związkowiec), 76 Idczak (Związkowiec), 75 Kwapiusz (Związkowiec), 63 Racz (Chemia) i Pawłowski (Kolejarz), 59 Marciniak (Widzew), 58 Usarski (Chemia), 49 Koczwski (Kolejarz), 47 Szadkowski (Bawelna), 45 Gzalewski (AZS), 38 Borowiec (AZS), Pietrzak (EKS Włókniarz), 37 Hoffman (EKS Włókniarz), 36 Szykier (Kolejarz), 34 Mokrosiński (AZS), 33 Dabiński (Chemia), 32 Roga (Chemia), 31 Pytasz (Kolejarz), 30 Hajman (EKS Włókniarz), 29 Korsak (Chemia), 28 Gromulski (Spójnia), 27 Wójcik (Bawelna), 26 Dąbek (Spójnia) i Hofmoki (Chemia), 25 Kołacz (Spójnia).

Kacik szachowy

(Red. K. Wróblewski i S. Furs)
Po czterech rundach w mistrzostwach drużynowych kl. B prowadzi:
1) EKS-Włókniarz II — 17½ pkt., 2) Spójnia II — 16 pkt., 3) Włókniarz — Pabianice 15½ pkt., 4) Włókniarz — Zgierz 11 pkt., 5-6) AZS II i Ogniw II po 9½ pkt., 7-8) Stal i Kolejarz — Koluszki po 8 pkt., 9) Budowlani 7 pkt., 10) Związkowiec II 6½ pkt., 11) Bawelna 5½ pkt.

IV RUNDA MISTRZOSTW KL. A: 12.III br. godz. 10

1) Włókniarz — Zgierz — Spójnia: Zgierz, Szczęśliwa 12.
2) Ogniw — EKS-Włókniarz: Łódź, Wólczńska 5.
3) AZS — Związkowiec: Łódź, Kościuszki 21.

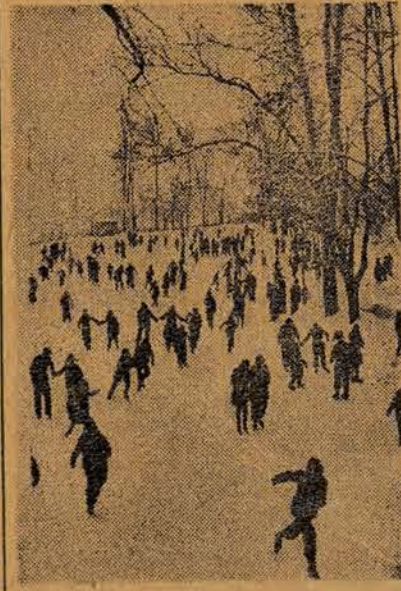
V RUNDA MISTRZOSTW KL. B: 12.III br. godz. 10

1) Stal — pauzuje.
2) Kolejarz — Koluszki — Związkowiec II: Koluszki, Dom Kolejowy.
3) Spójnia II — Budowlani: Łódź, Wieckowskiego 32.
4) Włókniarz — Pabianice — EKS-Włókniarz: Pabianice, Zymierskiego Nr 2.
5) Ogniw II — Włókniarz — Zgierz II: Łódź, Wólczńska 5.
6) AZS II — Bawelna: Bódz, Kościuszki 21.

nego z etapów, zostanie wyeliminowany z dalszego udziału w wyścigu. Wyeliminowani mogą być również zawodnicy za przewinięcia dyscyplinarne i regulaminowe.
Podobnie, jak w wyścigach poprzednich przodownik (leader) wyścigu będzie jechał w żółtej koszulce, innowacją jest wyróżnienie całej prowadzącej w wyścigu drużyny, która będzie jechała w białych koszulkach.

Sędzią głównym tegorocznego wyścigu będzie Polak. Ponadto w skład komisji sędziowskiej wejdzie trzech Polaków i trzech Czechosłowaków.

Ostatnie dni zimy

młodzież radziecka spędza na łodzi. Fragment ze szlaku w parku „Sokolniki“

Sportowcy górniczy przyjmują wezwanie akademików

Zrzeszenie Sportowe Górników wyraziło zgodę na udział w wyścigu zawodniczym z Akademickim Zrzeszeniem Sportowym. W piśmie, skierowanym do Zarządu Głównego AZS, górnicy proponują następujące punkty współzawodnictwa:

- 1 udział w akcjach masowych, procentowy do ilości zrzeszonych członków: a) biegi narodowe, b) o Odnakę Sprawności Fizycznej, c) marsze jesienne;
- 2 udział procentowy członków Zrzeszeń w świętach kultury fizycznej;
- 3 ilość klubów w klasie I, II i III i awans klubów do klasy wyższej;
- 4 rozwój ilościowy kół sportowych;
- 5 procentowy stosunek wycieczkowców do uprawiających powszechną kulturę fizyczną;
- 6 stosunek procentowy przodowników pracy, uprawiających sport, do stosunku procentowego przodowników nauki, uprawiających sport;
- 7 udział w pracach społecznych nad budową i odbudową urządzeń sportowych.

Jako komisję oceniającą osiągnięcia, ZS Górnik proponuje Wydział Wychowania Fizycznego Zarządu Głównego ZMP.

Dział oficjalny ŁOZB

Komunikat Wydziału Sport. Nr. 15

1. Wzywa się zawodnika Walusińskiego Władysława z KS. Kolejarz — Łódź do stawienia się 7 do wodom osobistym dnia 14. III. br. w lokalu ŁOZB przy ulicy Piotrkowskiej 67.
2. Udziela się surowej nagany ię rownikowi sekcji pięciarskiej ZKS. Stal — Łódź, ob. Olczykowi za wpro wadzenie w błąd delegata WS.
3. Karze się zawodnika z ZKS. Bawelna, Wincka Bogdana 6 miesięczną dyskwalifikacją, za pow tórne podwójne podpisanie karty zgłoszenia do KS. Stal z dalszą przy należnością do WZKS. Bawelna. Ka rze się zawodnika WZKS. Bawelna — Przepiałowskiego Ludwika, 3 miesięczną dyskwalifikacją za chęć startu pod fałszywym nazwiskiem na zawodach w dniu 5. II. 30 r.
4. Zgłoszenia zawodników potwierdzonych przez PZB do Pierwszego Kroku Bokserskiego przyjmowane będą do dnia 14. III. 30 r.

Termin powyższy jest ostateczny.
Sekretarz
J. Janiszewski
Przewodniczący
Sekcji Sportowej
M. Tył

GŁOS
Organ Łódzkiego Komitetu i Wło dzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
Redakcja: KOLEGIUM REDAKCYJNE.
Telefony: 216-14
Redaktor naczelny 216-23
Zastępca red. naczelnego 216-23
Sekretarz odpowiedzialny 216-05
Dział partyjny 216-19
Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redaktorów gazetek szkolnych 219-42
Dział muzei 222-29
Dział miejski i sportowy 254-21
Dział ekonomiczny 216-11
Dział rolny 254-21
Redakcja nocna 172-31
Kopertarz 222-22
Złódz, Piotrkowska 70, tel. 222-22
Administracja 254-42
Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 194a, tel. 111-50 i 114-74
Wydawca RSW „Prasa“
Adr. Red.: Łódź, Piotrkowska 45, III-cie piętro.
Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa“
Łódź, ul. Zwirki 17, tel. 206-42.

TEATR

PANSTWOWY TEATR im. STEFANA JARACZA (ul. Jaracza 27)
Dziś o godz. 19.15 sztuka L. Krucz kowskiego pt. „Odwet“ w drugiej wersji.

PANSTWOWY TEATR NOWY (Daszyńskiego 34, tel. 181-34)
Nieczynny z powodu choroby wy konawcy roli tytułowej.
Bilety ważne w dniu 20 bm.

PANSTWOWY TEATR POWSZECHNY (ul. Obrońców Stalingradu 21, tel. 150-36)
Dziś o godzinie 19.15 „Niemy“ Leona Kruczkowskiego z Karolem Adwentowiczem w roli prof. Sonnen brucha oraz gościnnymi występami Ireny Eichlerówny i Henryka Borowskiego.

PANSTWOWY TEATR ŻYDOWSKI (ul. Jaracza 2 — tel. 217-49)
11 marca o godz. 19.30 3 akty Szolem Alejchema „Jaknehus“, „Ojlem Habo“, „Mensz“ w reżyserii Iy Ka mińskiej.

TEATR „LUTNIA“ (ul. Piotrkowska 243)
Codziennie o godz. 19.15 „Królowa przedmieścia“.

PANSTWOWY TEATR LALEK „PINOKIO“ (Łódź, ul. Nawrot 27, tel. 135-74)
Sobota, dnia 11 marca, br. godz. 9.30 widowisko dla szkół pt. „Historia cała o niebieskich młodziakach“.

RADIO

SOBOTA 11 MARCA 1930
12.04 Dziennik południowy oraz przegl. prasy stołecznej. 12.25 Przerwa. 13.25 (L) Sygnał i chwila muzyki. 13.30 Program dnia. 13.35 Audycja szkolna dla klas X—XI: „Pisarze polityczni wieku XVIII“. 14.00 Przegląd kulturalny. 14.10 Najciekawsze audycje przyszł. tygodnia. 14.15 (L) Komunikaty. 14.20 (L) Muzyka dla wszystkich. 14.55 Utwory J. S. Bacha. 15.30 Koncert muzyki czeskiej dla świetlic dziecięcych. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.20 (L) Aktualności łódzkie. 16.25 (L) „Zbudziła się wieś“. 16.35 (L) Tęcza, pieśni i piosenki z płyt. 16.50 (L) Informator kulturalny. 17.00 „Przy sobocie po robocie“. 18.00 „Z kraju i ze świata“. 18.15 Koncert muzyki ludowej. 18.40 Wszelchnia Radiowa. 19.00 Audycja dla wsi. 19.15 Koncert Krakowskiej Orkiestry i Chóru PR. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.40 (L) „Spiewajmy piosenki robotnicze“. 21.00 (L) Muzyka rozrywkowa. 21.40 Opowieść radiowa o A. Mickiewiczu. 22.00 (L) „O działalności Zw. Zaw. w ZSRR“ — mówi przewodniczący CRZZ A. Zawadzki. 22.13 (L) Omówienie programu lokalnego na jutro. 22.15 Nowy numer „Kuznicy“. 22.20 Muzyka rozrywkowa z Pragi. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Program na dzień następnny. 23.15 Muzyka taneczna z płyt. 24.00 Zakończenie audycji i Hymn.

KINA

ADRIA — dla młodzieży (Stalina 1) „Skarb“ godz. 16, 18, 20
BALTYK (Narutowicza 20) „Miasto westchnień“ godz. 17, 19, 21
BAJKA (Franciszkańska 31) „Dubrowski“ godz. 18, 20
GDYNIA (Daszyńskiego 2) „Program aktualności krajowych i program granicznych Nr 11“ — godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21
HEL (Legionów 2) — dla młodzieży „Dusze czarnych“ godz. 16, 18, 20
MUZA (Pabianicka 178) „Konstanty Zasłonow“ godz. 18, 20
POLONIA (Piotrkowska 67) „Torpedowice Nieugięty“ godz. 15, 17, 19, 21
PRZEDWIOSNIE (Żeromskiego 76) „Wilcze doly“ godz. 15, 17, 30, 20
ROBOTNIK (Kilińskiego 187) „Pustelnia Parmeńska“ I seria godz. 16, 18, 20
ROMA (Rzgowska 84) „Panna bez posagu“ godz. 16, 18, 20

REKORD (Rzgowska 2) „Mileczka barykada“ dla młodz. godz. 15; seanse normalne godz. 17, 30, 20
STYLOWY (Kilińskiego 123) „Ostatni etap“ godz. 15, 17, 30, 20
ŚWIT (Bałucki Rynek 2) „Dzieci kapitana Granta“ dla młodz. godz. 16; „Cygański tabor“ godz. 18, 20
TECZA (Piotrkowska 108) „O 6 wieczorem po wojnie“ — godz. 16, 30, 18, 30, 20, 30
TATRY (Sienkiewicza 40) „Dzieci ulicy“ godz. 16, 18, 20
WISLA (Daszyńskiego 1) „Pustelnia Parmeńska“ II seria godz. 15, 17, 19, 21
WŁÓKNIARZ (Próchnika 16) „Awantura na wsi“ — godz. 16, 30, 18, 30, 20, 30
WOLNOŚĆ (Napiórkowskiego 16) — „Pustelnia Parmeńska“ II seria — godz. 16, 18, 20
ZACHETA (Zgierska 26) — „Czarci Złeb“ godz. 16, 18, 20

Nieobraczany ZBIEG

— Po co niepokoić szacha?! — Czy nie wiemy sami, co należy odpowiedzieć generalowi?
Płomień świecy, osadzonej w brązowym lichtarzu drgnął lekko, światło z jasno żółtego zrobiło się czerwone i świeca, skwiercząc zaczęła gasnąć. Assan-Ulla poprawił knot, potem rozłożył przed sobą arkusz cienkiego jak liść bananowy papieru perskiego i przysunął srebrne naczynie z tuszem.
— Moja ręka stała się twoją ręką, światło duszy! — powiedział. Książę podyktował list.
Assan-Ulla wyszedł do sąsiedniej komnaty i cicho zaklaskał w dłonie. Czarny afrykański służący w żółtej przepasce na biodrach, bezszelestnie stanął na progu. Wziął list i równie cicho odszedł.
Książę i Assan-Ulla długo jeszcze siedzieli w wieży, tocząc narady. Noc była duszna, po północy lunął leszcz. Czekali tylko na to. Pod osłoną deszczu i ciemności, przystojniejszy latarkę, bezszelestnie zbliżyli się obaj do tylnego muru pałacu wychodzącego nad rzekę.

Assan-Ulla zerwał dani z jednej z płyt kamiennych, wyścielających dziedziniec. Razem chwycili żelazne kółko, dźwignęli płytę, odciągnęli ją na bok i opuścili się w tajny korytarz.
Gdzieś blisko, nad ich głowami rzeka była o granitowe mury pałacu. Jedno odgąszenie podziemnego korytarza biegło w dół, pod rzekę — do fortu Selimgura, drugie zwracało na północ i prowadziło do muru miejskiego i bramy Kaszmirskiej.

Assan-Ulla ostrożnie zapalił światło i razem z księciem uważnie obejrzał strone wejście, schody wyrabane w twardym gruncie i umocnienia sklepień. Potem zagasił światło i powrócił do wieży.
Noc. Późno wschodzący księżyc wolno pochylał się nad horyzontem. Po północy spadł krótki deszcz i kobiety wyniosły na dach miednice i dzbanki, aby nabiierać wody. Blask księżycy załamuje się na srebrnych dzbankach i bransoletach kobiet. Ludzie zmęczeni upałem leżą pokotem, jak trupy.
Noc. Dachy są oświetlone blaskiem księżycy. Całe miasto można przejść dachami, jak po ogromnych schodach — z dachu na dach.
W poświacie księżycy cicho przesuwa się zgarbiony człowiek w wysokiej czapce. Bezszelestnie stąpając po giadkich kamieniach, idzie za nim dwóch ludzi. Lela, drząc w cieniu, śpi z odrzuconą na bok ręką.
Człowiek idzie wolno — szuka kogoś. Właśnie odbłask księżycy padł na odrzuconą dziewczęcą rękę i w świetle błysnęły niebieskie szklane bransoletki.

— To ona! — człowiek zbliża się. — Batma-Sewani nosiła takie! Tak, to ona, jej córka!...
Nachyla się, brudną dłonią zaciska jej usta. Dwaj inni ludzie biorą ją na ręce i szybko uchodzą. Na dachu pozostaje biała chustka, która opada z ramion Leli.

ROZDZIAŁ XXXVII FAKIRSKA POZTA

Przez cały dzień było dużo rannych, w nocy przybyło ich jeszcze więcej. Na szosie kurnańskiej toczyła się bitwa o dom Rao, stary, napół rozbity budynek, z wieży którego można było obserwować duży odcinek drogi. Sipaje, dokonawszy wypadu, w południe zdobyli dom Rao, ale pod wieczór Brytyjczycy wyparli ich, z wielkimi stratami po obu stronach. Zapadła noc, a ochotnicy — sanitariusze wciąż jeszcze znosili rannych. Mac Ferney opatrzył rany, powstrzymywał krwotoki, rozdzielał wzmocniające napoje. Ledwo trzymał się na nogach — drugą dobę już nie spał. Pod koniec nocy, sanitariusz Hindus spojrzął mu w oczy.
— Idź, odpocznij, hakimie! — powiedział do niego. — Co robimy, jeśli i ty zachorujesz?
— Chyba masz rację — odparł Szkot. Zawołał Sama i wyszedł do ogrodu.
D. e. n.